

KÜRD

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
Heydər Əliyev

DİPLOMAT

№ 20 (532) 25 - 31 May, Gulan sal. il 2023
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin*Həftəlik İctimai-siyasi qəzet*
*Rojnama heftename civakî û sîyasî*Qiyməti:
Həjaye: 40 qəpik

28 May – Müstəqillik Günüdür

Ji Serok Barzanî peyama 47emîn
salvegera Şoreşa Gulanê...

PİROZBAHÎ

Em Yekitîya Civata Kurdên Azerbaycanê
û xebatkarên rojnama "Diplomata kurd" 70-
ê salîya Serokê Yekitîya Kurdên Qazaxi-
stanê rîbaz, welatparêz, zanîyar, kurdhez,
Ezîz Zîyo Bedirxan pîroz dikan. Rêzdarê
hêja Wera li jîyanê cane sax, emirê dirêj, li
malbetê bextewarî, li kar û xebatê serkeftinê
dixwazin. Hîvîyame ji Xwedayê mezin ewe
wekî, ew roj bibe rîzdarê hêja Ezîz Zîyo bi
malbet û dilxwastîyên xweva 100-salîya xwe
mina şêra jîr derbas bike. Brayê hêja 70-ê
salîya We bimbarek û pîrozbe, li jîyanê Wera
hertim serkeftin, şahî û bextewarîyê ji Xwe-
dayê mezin hîvî dikim!

- Bi hurmet û rîz Serokê Civata Kurdên
Azerbaycanê, Xûdan îmtiyaz û Sernivîsarê
rojnama "Diplomata Kûrd" Tahir Silêman.

Nêçirvan Barzanî: Şoreşa Gulanê piştarst kir ku ti hêz û pilanek
nikarin iradeya gelê Kurdistanê ji bo azadiyê bişkinin

Mesrûr Barzanî: Şoreşa Gulanê xebata gelê Kurdistanê
ji bo mafêن xwe yên rewa gihad hemû cîhanê

Gencədə "Heydər Əliyev İlî" nə həsr olunmuş növbəti konfrans keçirilib

70-ê salîya serkarê Yekitîya Civata

Müstəqilliyyimiz dönmezdir, sarsılmazdır və əbədidir

Kurdên Qazaxistanê "Berbang" - ê

Bûldan û Turk: Wê gelê Kurd peyameke xurt bide zaliman

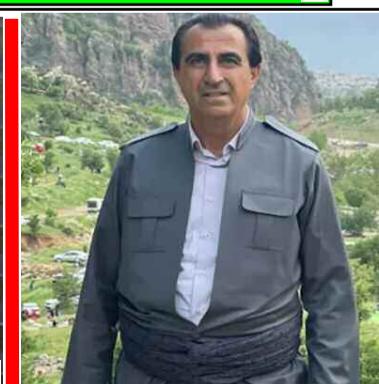
Ezîz Zîyo Bedirxan pîrozbe

Bîranîna Bariyê Bala

Mistefa Hicrî berdana terorist
Esedullah Esedî şermezár kir

Me xwîn û canê xwe da şoreşê û
şoreşê jî azadî û serbilindî da me

Altan Tan: Li Türkiyê 13-14 milyon dengen Kurdan
hene, mixabin me nekariye tişteki çareser bikin

Səh. 7

Səh. 12

Səh. 10

Səh. 45

Səh. 9

Prezident İlham Əliyev Laçın rayonunun Zabux kəndində aparılan tikinti işləri ilə tanış olub

Mayın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Laçın rayonunun Zabux kəndində aparılan tikinti işləri ilə tanış olub.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

Rövşən Rzayev Azərbaycan Prezidentinə kənddə görülən işlər barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, ümumi sahəsi 81 hektar olan Zabux kəndinə 245 ailənin köçürülməsi nəzərdə tutulur. İlkin mərhələdə kəndə

223 ailə köçürüləcək. Kənddə 50 yerlik uşaq bağçası, inzibati bina, tibb məntəqəsi inşa edilib.

Qeyd olundu ki, Zabux kəndində evlərin, sosial obyektlərin və küçələrin işıqlandırılmasında "yaşıl enerji" dən istifadə edilməsi

nəzerdə tutulub. Dövlətimizin başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq, kənddə bütün işlər ən yüksək səviyyədə yerinə yetiriləcək.

Qeyd edək ki, bu gün Laçın Azərbaycan dövlətinin və xalqının quruculuq əzminin daha bir nümunəsinə çevrilir. Mübaligəsiz demək olar ki, şəhər əsl tikinti meydançasını xatırladır. İşğaldan azad olunduandan dərhal sonra Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur kimi, Laçında da nəhəng bərpa və yenidənqurma işlərinə başlanılıb. Baş plana əsasən, şəhərdə ümumilikdə 700 bina bərpa edilir. Onlardan 620-si fərdi ev, 9-u çoxmənzilli yaşayış binasıdır. Eyni zamanda, 71 inzibati bina yenidən qurulur.

Laçında indiyədək bir sıra infrastruktur layihələri icra edilib. Şəhər ərazisində 7 park salınır ki, onların da artıq ikisində işlər tamamlanıb. İdman kompleksi və

Həkəri çayının ətrafında çimərlik-istirahət mərkəzi salınır. Hazırda bütün yeraltı kommunikasiya xətləri tamamlanmaq üzrədir. Eyni zamanda, yollar relyefə uyğun olaraq genişləndirilib, işıqlandırma işləri görülüb.

Laçın şəhərinə girişdə bir neçə kilometri əhatə edən meyvə bağları göz işlədikcə uzanır. Şəhərə gedən yoldakı aşırımların ən yüksək nöqtəsində açılan möhtəşəm mənzərəni seyr etmək üçün böyük terras qurulub. Laçının ətrafında vaxtilə Abdallar adlanan ərazidəki qədim kahalar bərpa olunaraq etnoqrafik turizm üçün maraqlı obyektlərdən birinə çevrilib.

Şəhərin işıqlandırılması müasir modelə tam uyğunlaşdırılıb. Təkcə yol və binalar deyil, məkanın real coğrafi relyefini əks etdirən sal qayaların, yüksək zirvələrin, sıldırımların işıqlandırılması da Laçının gözəlliyini əks etdirir.

Prezident İlham Əliyev "Laçın" şəhər yarılmastansiyasının açılışını edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 27-də "AzərEnerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 110/35/10 kv-luq "Laçın" şəhər yarılmastansiyasının açılışında iştirak edib.

Dövlətimizin başçısına yarılmastansiya barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, Laçın şəhərinin və ətraf kəndlərin Azərbaycanın ümumi enerjisistemine qoşulması, dayanıqlı və fasilesiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün şəhərin cənub girişində tikilən 110/35/10 KV-luq "Laçın" şəhər yarılmastansiyası rəqəmsal qaydada ən müasir texnologiyalardan istifadə olunmaqla ərsəyə gətirilib. Paralel olaraq, Laçın şəhərinə "Qubadlı" yarılmastansiyasından başlayaraq və "Güləbird" Su Elektrik Stansiyasından keçməklə ümumilikdə 40 kilometr məsafədə 110 KV-luq ötürmə xətti çəkilib.

İşğaldan azad edilən ərazilərdə indiyədək "AzərEnerji" ASC tərəfindən 11 yerde tikilən 110 KV-luq yarılmastansiyalardan "Laçın" şəhər yarılmast-

siyاسının xüsusi fərgi ondan ibarətdir ki, bu yarılmastansiya həm də işğaldan azad olunan ərazilərin qoşaq yarılmastansiyası funksiyasını daşıyacaq. Belə ki, yeni istifadəyə verilən 330 KV-luq "Cəbrayıllı" Enerji Qoşağından və Füzulidəki "Şükürbəyli" yarılmastansiyasından çıxaraq 110 KV-luq "Cəbrayıllı", "Zəngilan", "Qubadlı" yarılmastansiyaları, oradan isə "Güləbird" Su Elektrik Stansiyası ilə əlaqələnən 110 KV-luq xətt artıq "Laçın" şəhər yarılmastansiyasına birləşdirilib.

Digər istiqamətdən "Daşkəsen", "Kəlbəcər" və "Qorcu" yarılmastansiyalarına, o cümlədən "Şükürbəyli" yarılmastansiyasından "Füzuli" və "Şuşa" yarılmastansiyalarına çəkilmiş mövcud 110 KV-luq ikidövrləi xətlər də gələcəkdə "Laçın" qoşaq yarılmastansiyası ilə əlaqələndiriləcək. Bununla da Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun 110 KV-luq ikidövrləi xətlərinin dairəvi elektrik təchizatı yaradılacaq və hansısa xətdə qəza baş versə belə, enerji

təchizatında fasiləsizlik təmin ediləcək.

Prezident İlham Əliyev yarılmastansiyani işə saldı.

Məlumat verildi ki, strateji əhəmiyyətli "Laçın" şəhər yarılmastansiyasında ən müasir avadanlıqlardan ibarət 110 KV-luq açıq paylayıcı qurğu və rəqəmsal idarəetmə mərkəzi tikilib. 35 KV-luq və 10 KV-luq qapalı paylayıcı qurğularla təchiz olunmuş idarəetmə Mərkəzində yaradılan SCADA dispetçer idarəet-

mə sistemi rəqəmsal qaydada enerjisisteminə mərkəzi SCADA sistemine integrasiya olunub. Bunun üçün informasiya

mübadiləsi və aktivlərin onlayn müşahidəsinə imkan verən fiberoptik şəbəkə yaradılıb. Eyni zamanda, yarılmastansiyada yanğın və partlayışa qarşı SERJİ sistemi qurulub.

Yarımstansiya ərazisində əməkdaşlar üçün xüsusi yataqxana kor-

pusu tikilib.

Qeyd edək ki, dövlətimizin başçısının Böyük Qayıdış strategiyasına uyğun olaraq işğaldan azad edilən ərazilərdə "AzərEnerji" tərəfindən tikilən bütün stansiyalarda əməkdaşlar yerli kadrlardan seçilir, onların işlə təminatı və məskunlaşmaları üçün digər zəruri tədbirlər görülür.

Prezident İlham Əliyev yolüstü balıq istehsalı müəssisəsinə də baxdı.

Gəncədə "Heydər Əliyev İli"nə həsr olunmuş növbəti konfrans keçirilib

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin və Gəncə şəhər Ağsaqqallar Şurasının birgə təşkilatçıları, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin dəstəyi ilə "Heydər Əliyev

məktəblərinin aparıcı alimləri, gənclər və ictimai təşkilat rəhbərləri, o cümlədən orta məktəb müəllimləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə Ümummilli Lider Hey-

təhsil siyasetinə dövlətçiliyin təməl prinsiplərindən biri kimi yanaşış. Bu istiqamətdə həyata keçirilən islahatlar təhsilin bütün pillələrini və maddi-texniki bazasını əhatə edib.

Bildirilib ki, bu gün ölkəmizdə fəaliyyət göstərən məktəbəqədər, ümumi, peşə, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrinin geniş şəbəkəsi, güclü elmi-pedaqoji kadər potensialı öz mənbəyini məhz ötən əsrin 70-ci illərindən Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında təhsil sahəsində aparılan məqsədyönlü siyasetdən almış, həyata keçirilən genişmiqyaslı təhsil quruculuğu gələcək inkişafın güclü təməlini yaratmışdır. Ümummilli Liderimizin təməlini qoymuş, möhkəm-ləndirdiyi təhsil siyaseti bu gün etibarlı zəmin üzərində inkişaf etdirilir. Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin böyük səyləri sayəsində elm və təhsil Azərbaycanın davamlı inkişaf strategiyasının mühüm istiqamətlərindən birinə çevrilib.

Konfransın gedişatında "Gəncə şəhərinin ali məktəblərində mütəxəssis kadrların müasir dövrün tələbləri səviyyəsində hazırlanması üçün qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransda Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Adil Tağıyev, YAP Gəncə şəhər təşkilatının sədri Bayram Hacıyev, ADAU-nun rektor əvəzi Zəfer Qurbanov, Gəncə şəhər Ağsaqqallar Şurasının sədri Nureddin Məmmədov, Gəncə-Daşkəsən Regional Təhsil idarəsinin müdürü Anar Qədim-əliyev, habelə ali və orta ixtisas

dər Əliyevin və Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Qeyd olunub ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının gələcəyinə istiqamətlənmüş strategiyasında təhsil sahəsinin inkişaf etdirilməsi prioritet istiqamətlərdən biri olub. "Təhsil sahəsi həyatımızın ən gərəkli, ən mühüm sahəsidir. O, milli məqsədlər, mənafələr əsasında qurulmalıdır", - deyən dahi rəhbər

Konfransın gedişatında "Gəncə şəhərinin ali məktəblərində mütəxəssis kadrların müasir dövrün tələbləri səviyyəsində hazırlanması üçün qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda konfrans iştirakçılarının məruzələri dinlənilib, məruzələr etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Heydər Əliyev İli"nə həsr olunmuş "Gəncə şəhərinin ali məktəblərində mütəxəssis kadrların müasir dövrün tələbləri səviyyəsində hazırlanması üçün qarşıda duran vəzifələr" mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransda Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Adil Tağıyev, YAP Gəncə şəhər təşkilatının sədri Bayram Hacıyev, ADAU-nun rektor əvəzi Zəfer Qurbanov, Gəncə şəhər Ağsaqqallar Şurasının sədri Nureddin Məmmədov, Gəncə-Daşkəsən Regional Təhsil idarəsinin müdürü Anar Qədim-əliyev, habelə ali və orta ixtisas

Kəngərli kənd tam orta məktəbin kollektivi "Dövlət Rəmzləri Muzeyi"nə ekskursiya ediblər

Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi haqqında Respublika Prezidentinin 29 sentyabr 2022-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Ümummilli Liderin anadan olmasının 100 illiyi və 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsinə dair Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin Tədbirlər Planına əsasən rayonda silsilə tədbirlər davam edir.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin və rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Kəngərli kənd tam orta məktəbin kollektivi Ulu Öndərin 100 illik

yubileyi münasibəti ilə "Dövlət Rəmzləri Muzeyi"nə ekskursiya təşkil edilib.

Əvvəlcə ekskursiya iştirakçıları Ümummillil Lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin andığınə mərasimlərindən olan fotoları ilə tanış olublar. Onlara "Heydər Əliyev" ordeni ilə bağlı ətraflı məlumat verilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikasının "Heydər Əliyev" ordeninin təsis edilməsi haqqında" 22 aprel 2005-ci il tarixli, 896-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsis edilmişdir. Həmin Qanun dərc edildiyi gündən – 28 aprel 2005-ci il tarixindən qüvvəyə minmişdir.

Orden 28 aprel 2005-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının ən yüksək təltifidir.

Sonra məktəbin kollektivi müzeydə Azərbaycanda xanlıqlar dövrünün xəritəsi, müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin bayraqları, XIX əsr Azərbaycan şəhərlərinin gerbləri, qədim metal sikkələr, kağız pullar, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti, Azərbaycan SSR və müstəqillik dövründə qəbul edilmiş konstitusiyalar, gerblər, bayraqlar ilə tanış olublar.

Daşkəsəndə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş buklet dərc edilib

Mayın 26-da Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin rayon Heydər Əliyev Mərkəzi ilə birgə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində təsdiq olunmuş Tədbirlər Planına əsasən "Azərbaycan xalqının Ümummillil Lideri Heydər Əliyevin 100 illiyi" sərlövhəsi altında hazırladıqları 300-dən çox buklet könüllülər tərəfindən Daşkəsən rayon əhalisi arasında paylanıb.

Ümummillil Lider Heydər Əliyevin keçidiyi şərəfli həyat yolundan və çoxşaxəli zəngin fəaliyyətindən bəhs edilən bukletdə Ulu Öndərin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə Azərbaycanda hakimiyyətə qayıtması, ölkəmizin müstəqilliğini möhkəmləndirməsi, respublikamızda ictimai-siyasi sabitliyi təmin edərək davamlı iqtisadi inkişaf strategiyasının əsasını qoyması barədə ətraflı məlumat verilib, əlamətdar hadisələrə dair fotosəkillər yer alıb.

Müstəqilliyimiz dönməzdır, sarsılmazdır və əbədidir

May ayının 26-da "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Müstəqillik Günü münasibəti ilə Samux Rayon İcra Hakimiyyətində "Müstəqilliyimiz dönməzdır, sarsılmazdır və əbədidir" adlı elmi-praktiki konfrans keçirildi. Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başladı. Tədbirdə İcra Hakimiyyətinin məsul işçiləri, hüquq mühafizə orqanları, təhsil işçiləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbər-

ləri iştirak ediblər.

Çıxış edən natiqlər bildiriblər ki, 1918-ci ildə Şərqi ilk demokratik respublika Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması milli dövlətçilik tariximizdə öz önəmi və dəyəri, böyük tarixi əhəmiyyəti olan hadisədir. Cəmi 23 ay yaşamasına baxmayaraq həyata keçirdiyi silsilə tədbirlər xalqına, millətinə, onun beynəlxalq səviyyədə tanınmasına, müstəqil demokratik dövlət kimi fəaliyyət göstərməsinə tutarlı bir tarixi faktdır.

Müstəqil Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi bütün sahələrdə - xarici siyaset, beynalxalq münasibətlər, daxili siyaset, milli təhlükəsizlik, sosial-iqtisadi, enerji, təhsil, səhiyyə, elm və s. sahələrdə dayanıqlı dövlət kimi fəaliyyət göstərməkdədir. Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin başlıca istiqamətlərindəndir.

70-ê salîya serkarê Yekitîya Civata Kurdên Qazaxistanê “Berbang”- ê Ezîzê Zîyo Bedirxan pîrozbe

Jîyan û bi serhatda zanî-
yarê kurd Ezîzê Zîyo Bedirxan

Piştî serhildana komara
Araratê şûnda bi xwastina
Ataturk 1929-salê Kurdistana
Sor jî tunne dikin û bi xasteka
Ataturk, Stalîn û Şahê İranê
qarar dikin kû kurda ji sînor dûr
bixin. 1937-ê salê Stalîn qarar
dide zivistanê ji Azerbaycanê ji
kêderê sînorê İranê des pêdiye
Nexçivan, Ermenîstan, Gürçistan
çiqas kurdên silman hene
koçberî Qazaxistan, Ozbekistan,
Kirgizistanê dikin.

Dewletê tirkâ ji Îgdîre girtî
heya Behra Reş hemu kurda
koçber dike İzmirê û wêda.

Şahê İranê ji Nexçivanê
girtî heya Başûrê Kurdistanê
çiqas kurd hene koçber dike
Xorasanê û Bêlucistanê.

**-Koka malbata me ji Cizîra
Botanêne.**

Ezîzê Zîyo Bedirxan, wekî ji
nav jî diyar e, xwe ji malbata
“Bedirxanîyan” dihesibîne.
Gava ku em li Alma Ataya
Qazaxistanê qesidibûn, ji Herêma
Kurdistana Federal
şandeyek hatibû serdana wî ku
bek ji wan jî neviyê Celadet
Bedirxan ango kurê Sînemxan
Bedirxanê bû...

**Em guhêne xwe didin ser-
pêhatiya bav û kalên Ezîzê
Zîyo Bedirxan:**

Şayanê gotinê ye ku, bavê
Ezîzê Zîyo Bedirxan, rehmetiyê
Zîyoyê Bedirxan di navbera
salên 1941-1945an de di Şerê
Cihanê Yê Duyemîn de di nav
leskerên Artêşa Sor a Rûsyayê
de heta Berlîna Almanyayê
çûye. Paşê wekî xaziyevê artêşa
Rûsyayê, di sala 1945-an de
vedigere Gürçistanê. Lê malba-
ta wî salek berê ango sala
1944-an sirgunî Qazaxistanê
kiribûn. Ji ber vê yekê
rehmetiyê Zîyoyê Bedirxan sala
1946-an rîyeke dûr û dirêj dide
ber xwe tê Qazaxistanê. Li
Qazaxistanê bi diya Ezîzê Zîyo
re dizewice û 1953-ê salê jî
Ezîzê Zîyo Bedirxan tê dinyayê.

“Malbata min sala 1944an ji
Gürçistanê sirgûnê Qazaxi-
stanê bûne. Bingeha malbata me
ji Cizîra Botan e. Em ji binemala
Bedirxaniyan. Ji Cizîrê hatine
Wanê. Demek li Wanê mane,
paşê hinek ji wan çûne Qersê,
hinek ji wan jî derbasî İranê
bûne. Li Gürçistanê kalûbavêm
li nêzîkî Tibîlîsîyê, herêma
Axiskayê diman. Em beşek jî ji
kurdên Axiskayê ne. Lê ezê
nikaribim agahiyêne berfireh li
ser Qafqasan bidim.

Ev 86 sal in ku kurd li
Asyaya Navîn, li welatên mîna
Qazaxistan, Kirgizistan û
Ozbekistanê dijîn. Nexasin jî
hejmareke mezin kurd ûro li
Qazaxistanê jiyana xwe berde-
wam dikin.

Li gorî kurdan û gotinêne ne
fermî hejmara kurdên li Qazaxi-
stanê di navbera 120-150
hezar kesî de ye. Kurd cara

ye kemîn sala 1937-an ji
Ermenistanê, cara duymîn
sala 1944-an ji Gürçistanê bi
fermana Stalîn hatin nefîkirin.
Pêla sêyemîn a kurdan, salên
1988-a ber şerîn Azerbaycanê
û Ermenîstanê ser Qerebaxê
Çiya ji Ermenistan, Gürçistan û
Azerbaycanê ber bi Qazaxi-
stanê ve herikî.

-Tevî ku 86 salin kurd li ser
axa Qazaxistanê dijîn, dîroka
wana rîexistibûna civakî, çandî,

ser Mihemedê Siloyê Baba
(Babayêv) nivîsandiye.
Pirtûkeke min li ser Kurdistanâ
Sor e. Ev kitêb bi kurdî, tirkî û
rûsî hatîye weşandinê.”

Ezîzê Zîyo Bedirxan jî, wekî
Şîrînê Elî, Mihemedê Mecîdê
Mihê, Ezîmê Şemo, Refîqê
Yaqûbê İbrahîm û Bariyê
Mecîdê Mihê ji hêla aborîyê ve
karêne gelek mezin ji bo kurdên
Qazaxistanê dike. Gelek caran
piştevaniya xwendekar û

hunerî piştî hilweşîna Sovyêtê
destpê dike. Cara yekemîn di
sala 1989-an de kurd di bin
serokatiya Rûslan Alîyev û
Hüseyîn Sadîqov de rîexistina
xwe ya “çandî û civakî” ava
dikin. Navê wê dezgeha
yekemîn “Navenda Çanda
Neteweyî ya Alma Atayê” ye.

Sala 1993-an jî tevahiya
navendê çandê yên li bajaren
Alma Ata, Taldikûrgan, Cambûl,
Çîmkentê dibin yek û dezgeha
bi navê “Yekbûn” ava dikin.
Sala 1999-an navê “Yekbûn”
diguhere û dibe “Berbang.”
Serokê yekemîn “Berbang”-ê
Ezîzê Zîyo Bedirxan dibe. Piştî
Ezîzê Zîyo, Bedir Sûleymanov û
Nadir Nadirov (Nadirê Kerem)
serokatiya komeleyê kirine. Pey
wanava rehma Xwedê lêbûyî
Kinyazê İbrahîm serokatiya
“Berbang.” -ê dikir.

Mîrxasê vê hevpeyînê
Ezîzê Zîyo Bedirxane. Ew hem
karsaz e, hem nivîskar e, hem
çalakvanekî civakî ye. Tevî
rehma Xwedê lê bûya Nadir
Nadîrov, Kinyazê İbrahîm,
Mihemedê Mecîd, Şîrînê Elî
û Ezîmê Şemo di nav civaka kur-
dên Qazaxistanê de yek ji
kesen herî naskirî ye.

Ew her wiha “Berendamê
Doktoraya Ulmê ekonomî-
aboriyê” û “Hîndekarê
Akademiya Ewlekariya
Rûsyayê û Pirsgirêkên Sazû-
mana Qanun” ye. Ezîzê Zîyo
Bedirxan xwedîye kargeheke bi
navê “Botan” e û berpirsiyare
şîrketa “Silk City Companyê” ye.

**-Heta niha çar pirtûkên wî
hatîye weşandinê.**

Ezîzê Zîyo Bedirxan heta
niha çar pirtûk nivîsandise. Li
ser van xebatan wiha dibêje:

-“1995-ê salê min li ser kurd-
dên Qazaxistanê pirtûkek
nivîsand. Pirtûka duym jî min li

belengazên kurdan dike. Her
wiha ji rewşenbîr, helbestvan û
nivîskarên kurdan re jî dibe
sponsorekî piştigir.

Berpirsên kovar û roj-
nameya “Nûbar” û “Jiyana
Kurd” diyar dike Ezîzê Zîyo
Bedirxan gelek caran pişte-
vaniya kovar û rojnameyê wan
dike û ew ji vê piştigirîya wî zehf
razî ne. Ji ber ku dewleta Qazaxi-
stanê piştigiriya dezgeha
„Berbang,,-ê nake, piştigirî dîsa
dikeve ser barên rewşenbîr û
karsazên wekî wî.

**-Kekê Ezîz hîvî dikim
dereq xwe xwandevanara
hine agahî bidin.**

Ez Ezîzê Zîyo Bedirxan
1953-ê salê li Qazakistanê ji
dayîk bûme. Min li vir dest bi
xwendinê kirîye û xwendina
xwe li vê derê qedandîye. Min
xwendina xwe li ser êkonomiyê
berdewam kirîye. Di dema
Sovyêtê da, li Alma Atayê salên
dirêj min berpirsiyariya sarin-
can, ango dêpoyen cemidandinê
kirîye. Me di van dêpoyan de
xwarin, sebze û meyweyê
tevahiya Qazaxistanê ji bo
havînê xweyî diker û diparast.
Dêpoya me li seranserê Alma
Atayê dêpoya herî mezin bû. 32
hektar berfirehiya dêpoya me
hebû. 65 hezar ton xwarin di
dêpoya me de bi cih dibû.
Barên dêpoye bi 200 erebe û
traxtoran dihatin kişandin.”
Ezîzê Zîyo Bedirxan diyar dike
ku di dema Yekitîya Sovyêtê de
li cem wan 300-400 kurdan kar
diker. Ji bilî vê jî kurd hebûne
ku li cem wan di xebata bilind de
kar kirine û berdewam dike:
“Piştî hilweşîna Yekitîya
Sovyêtê me wekî malbat dev-
ereke danûstandinê kirî. Li wê
derê jî cil û bergen bigire heta
cihazên malê herî tişt hebû.”

-Dixwazim ku, ew hinek

70-ê salîya serkarê Yekitîya Civata Kurdên Qazaxistanê "Berbang"- ê Ezîzê Zîyo Bedirxan pîrozbe

behsa piştî salên hilweşîna Sovyetê û karên çandî bike. Bi kîfxweşî jî dike:

"Rehma Xwedê lê be, Mehmed Babayêv daxwaz kir ku em yekitîyeke kurdan ava bikin. Rehma Xwedê lêbûyî Kinyazê İbrahîm di vî warî de gelek alîkariya me kir. Me rojnameya "Kurdistan" derdixist, me kovara "Kurd" derdixist.

Em 10-12 kes berhev bûn û me "Assambleya kurdan" ava

berdewam dike û dibêje:

"Em vê gavê gelek şanaz in. Kurdên me xwendineke baş dikin. Di dema Sovyêtê de jî dixwendin, lê niha baştı dixwînin. Zarokên me li ser welatê xwe diaxivin, axaftina dikin, karên baş pêk tînin.

Wekî me di destpêka nîvîsarê de jî got, xebata „Berbang,,-ê yek ji wan xebatan e ku Ezîzê Zîyo Bedirxan kedeke mezin daye.

kir. Di wan deman de "Şanoya kurdan" hate avakirin. Kurdên me yên Ermenistan û Gurcistanê hatin vir û çûn. Têkilîyeke baş pêk hat. 1989-an gelek kurdên Ermenistanê hatin Qazaxistanê."

"Vê gavê bêhtirî 100 hezar kurd li Qazaxistanê dijîn. 15-20 sal beriya niha ez bixwe gund bi gund, bajar bi bajar digeriyam ku kurd bibêjin "em kurd" in. Ji ber ku ji Azerbaycan, Ermenistan û Gurcistanê gelek malbet hatibûn.

Kinyazê İbrahîm li ser Ezîzê Zîyo Bedirxan û helwesta wî ya li ser vê yekê çend gotinan bibêje:

"Keda Ezîzê Zîyo Bedirxan li ser kurdên me yên vê derê gelek e. Rast dibêje, gund bi gund digeriya, pasaporten hinek kurdên ji Tibilîsi, Rewan û Bakûyê hatibûn, ji wan distand û diqetand. Digot; "hûn kurd in!" Ji ber ku, di pasaportan de navê mîletekî din hatibû nîvîsar. Gundên cînar ên kurdan nîşanî wan dida, digot herin kurên xwe ji wî gundî bizewicînîn. Dikir ku keçen kurdan ji Kaskelînê, ji Nikalayêvkê ji kurê xwe re wekî bûk bînîn. Digot; "gune ne, ziman nizanîn!" Bi vî awayî kurd vedigeriyan ser esil û asasê xwe! Kêfa dewletê jî ji vê yekê re nedihat, kêfa tirkan jî. Lewma dibêjim keda birayê me Ezîzê Zîyo zehf e. Tirkên Qazaxistanê dihatin, gîliya Ezîzê Zîyo dikirin û digotin: "Ezîz Beg gelir, bizim turklere siz kurdsiniz deyir! Yanî "Ezîz Beg tê, ji tirkên me re dibêje hûn kurd in!"

Vê gavê serbest e. Di nasnameyên kurdan de "kurd" tê nîvîsarê. Keda Ezîzê Zîyo Bedirxan di vî karî de gelek heye."

Ezîzê Zîyo Bedirxan, piştî gotinê Kinyazê İbrahîm

Min got: "Weleh bav û kalên me her dem li me nesîhet dikirin. Digotin, heke hûn rojek herin welat, pêşî herin serdana gora Mele Mustefa Barzanî!" Mala wan ava, gotina me pêk anîn û me serdana gora Mele Mustefa kir..."

-Mal halê meriyan, bila bibe qurbanê serîyan!

Her wekî me li jorê jî behs kir, Ezîzê Zîyo Bedirxan gelek caran piştgiriya şagirt û xwendekarê kurd dike ku xwendina xwe bibin serî. Ew bixwe ji nefsbiçûkiya xwe behsa van alîkariya nake, lê belê her cara ku ez li wir diquesidim û dibim mîvanê civata wî, dibîsim ku gelek caran bûye piştgirê ciwan û nûhatîyen kurdan.

Cara dawî min bihîst ku, wî gelek komptîr ji xwendekarê kurd re kirîne û wek diyarâ daye wan. Bi vê yekê gelek dilşa dibe, lê tu caran naxwaze behs bike, kesen li derdorê ji min re dibêjin. Gava ku zorê lê dikim, wiha dibêje:

"Em deyndarê gelê xwe ne, hewce nake em behsa tiştên wiha bikin. Ji dil û ceger tu çi dikî bike. Tu nebêje, lazim be bila gel bibêje. Lewre jî heta em hene emê ji bo mîlet û welatê xwe kar bikin. Bila gelê me bi pêşve here, bila xwendekarê me bi pêşve herin. Gava rehmetiyê bavê min Zîyo Bedirxan sax bû, wî alîkarî dida xwendekarê kurd ên ku li zanîngehan dixwendin. Rehma Xwedê lê be, 2005an rehmet kir. Bav û kalên me her dem ji gelê xwe re xebitîne.

Nabe ku em ji rîya wan derkevin! Heke di nava xwîna me de dilopek welatperwerî û mîlethezî hebe, divê em ji bo gel û welatê xwe bixebeitin. Gotineke me kurdan heye: "Mal halê meriyan, bila bibe qurbanâ serîyan!" Bila mal û halê me jî bibe qurbanê gel û welatê me kurd û Kurdistanê."

Li ser bazirganiya xwe, karkerê kurd ku li cem dixebeitin jî wiha dibêje karsazê kurd ê Qazaxistanê Ezîzê Zîyo Bedirxan:

"Em kar û barê bazirganiyê dikin. Em her tişti dikirin û difiroşin. Cîhîn me hene, me dane kirê. Her wiha em bi Çînê re kar dikin. Nêzî 200 kurd li cem me kar dikin.

"Fikir û ramana mine mezin ew e ku, Xwedê azadî û rizgariyeke xweş bide welatê me. Bila zarokên me, dayîkên me, keçen me xwedî maf bin. Bila saxî, selametî û bextewarî bibe para me hemûyan..."

Ew roj bibe gellê me mîzgînîya Serbixwuna Kurdistan Azad bidine hev. Bijî yekitîya Gellê kurd û Kurdistan!

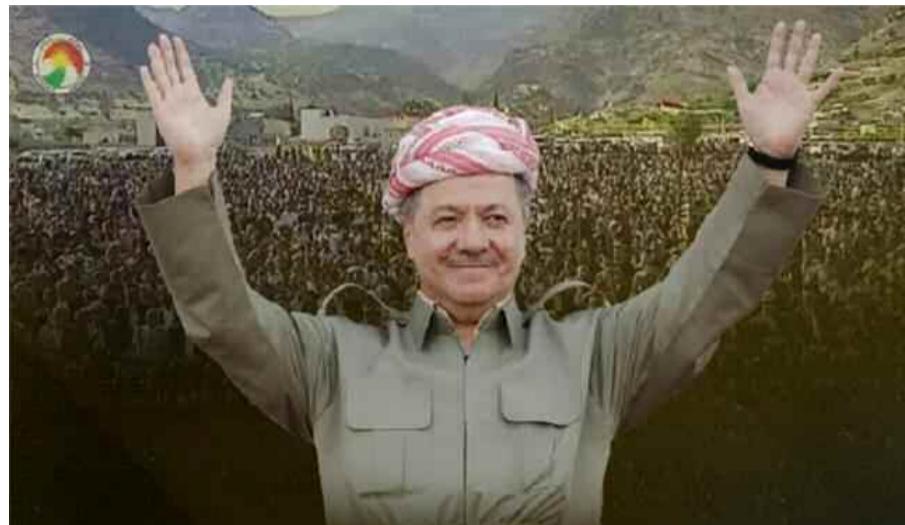
Salihê Kevirbirî

Serok Barzanî: Şoreşa Gulanê qonaxeke herî girîng a tevgera rizgarîxwaziya Kurdistanê ye

Îro Pêncema 25ê Gulana 2023, li devera Balekayetî ahengeke cemaw-

agiriya gelê Kurdistanê heye ku di qonaxekî hestiyar de palpiştê şoreşa

erî bi helkefta cil û heftemîn salvegera şoreşa Gulanê birêve çû, di ahengê de gotara Serok Mesûd Barzanî hate xwendin

Ev jî naveroka gotara Serok Barzanî ye:

"Bi navê xwedayê mezin û dilovan Cemawerê xweşdiviyê devera Balekayetî!

Amadebûyên azîz!

Ev dem û hemû demên we baş bin

Bi helkefta cil û heftemîn salvegera destpêkirina şoreşa Gulanê pîrozbahiyê li gelê Kurdistanê û wan hemû qehreman û Pêşmerge û têkoşeran dikim ku rola wan di şoreşa Gulanê de hebûye. Rûmet û pêzanînên min ji bo fedakarî û xwer-

Gulan û Pêşmerge bûn.

Vekirina vê bîranînê li vir wateyeke xwe ya taybetî heye, navçeya Balekayetî navçeyekî xwedî şêhîd e ku ji bo şoreşê qurbanîyekî zêde daye. Herdem di bin fişarên şer û bombebarana dijmin de bûye û bi hezaran Pêşmerge û koçber hewandiye û kela û eniya serkîdayetiya şoreşê bûye. Her wiha navçeya balekayetî di şoreşa Gulanê de jî xala destpêka şoresh û qurbanîdana gelê Kurdistanê bûye. Yekem şêhîdê şoreşa Gulanê jî, Şêhîd Seyid Abdulla bû ku zarok û gedeyê vê navçeya serbilind a Kurdistanê ye. Em bi hemû awayekê deyndarê xelkê têkoşerê navçeya Balekayetî ne.

Spas ji bo xweragiriya we...

Spas ji bo qehremaniya we.

Şoreşa Gulanê qonaxeke herî girîng a tevgera rizgarîxwaziya Kurdistanê ye û hilgirê wê peyamê bû ku ji bilî hebûna plangêrî û gef û êrîşa bi hêz ya neyaran û astengiyêne mezin, lê belê iradeya berdewam û şoreşê li kûrahiya dilê mirovê Kurdistanî de her zîndî ye. Şoreşa Gulanê, tehedakirina wan hemû diktator û sitemkar û dijminan bû ku wiha berguman kiribûn, bi şikesta şoreşa Eylûlê êdî heta hetayê dawî bi şoreş û berxwedana gelê Kurdistanê tê. Lê belê şoreşa Gulanê ew xewna nehezan kire gorê û gelê Kurdistanê di xebata xwe berdewam bû û sernizmî û şikest ji bo dijminan ma.

Di vê bîranîna pîroz de tekeziyê li wê yekê dikim ku berjewendiya Kurdistanê di ser rûyê hemû berjewendiyekî din re ye û hêvîdar im aliyêni siyasiyî yên Kurdistanê karibin nakokiyênen xwe yên siyasî derbas bikin û hemû bi ruhekî niştimanperwerane û birayane giriftan çareser bikin.

Di dawiyê de bi hezaran silav ji bo şêhîdîn şoreşa Gulanê û hemû şêhîdîn Kurd û Kurdistanê dişnim ku bi xwîna xwe dîrok ji bo gelê xwe tomar kirin û her hemû mînakî qehremanî û xwe bi dest ve nedan û xwe neçemandinî ne.

Gelekî spasiya amadebûna we dikim

Bîmînin bi xêr û xweşiyê

Mesûd Barzanî KDP.info

Nêçîrvan Barzanî: Şoreşa Gulanê piştarst kir ku ti hêz û pilanek nikarin iradeya gelê Kurdistanê ji bo azadiyê bişkînin

Serokê Herêma Kurdistanê û Cîgirê Serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) Nêçîrvan Barzanî bi boneya salvegera destpêkirina Şoreşa Gulanê peyamek belav kir.

Peyama Nêçîrvan Barzanî wiha ye:

"Di bîranîna pîroz a Şoreşa Gulanê de, em bîrêz û rûmet şêhîdîn nemir û wan qehremanan bi bîr tînin ku di wê rojgara dijwar û aloz de ciraya şoreşê vêxistin û dubare hêbiya azadiya di dilê gelê Kurdistanê de zîndî kirin.

Şoreşa Gulanê wek berdewamiya Şoreşa mezin a Îlonê bi rébertiya Barzaniyê Nemir, ew rastiyê îsbat dike ku ti hêz û pilanek her çiqas mezin bin jî, nikarin iradeya gelê Kurdistanê ji bo azadiyê bişkînin. Loma bi amadehiya ji bo qurbanîdanê, gelê Kurdistanê di Şoreşa Gulanê de dubare rabûn ser piyan heta di Raperîna Adara 1991ê de bi hemû hêz û pêkhateyan ve taca serkestinê danîn ser serê xwe.

Werin em bîranîna Şoreşa Gulanê bikin havînê yekrêziya navbera hêzîn siyasî û pêkhateyên Kurdistanê, bi hev re ji bo çareserkirina kêşeyan û derbasbûna zehmetiyan bixebitin, da ku em bikarin federalî û destkef û mafêñ destûrî yên Herêma Kurdistanê biparêzin û ber bi siberojeke baştı gav biavêjin.

Bilind û rûmetdar be bîranîna Şoreşa Gulanê. Dirûd ji bo giyanê pak ê şêhîdan û silav li Pêşmergeyê qehreman ên Kurdistanê.

Nêçîrvan Barzanî

KDP.info

Serokê HAKPARê: Dengê me hatin dizîn

Serokê Giştî yê Partiya Maf û Azadiyan (HAKPAR) Duzgun Kaplan got, "Di hilbijartinê 14ê Gulanê de dengê me hatin dizîn."

Serokê Giştî yê Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) Duzgun Kaplan ser encamên hilbijartinê 14ê Gulanê û kîmbûna dengê HAKPARê axivî.

HAKPARê di Hilbijartinê Parlementiyê ya Xula 28an a 14ê Gulanê de 42 hezar deng wergirtibûn. Duzgun Kaplan li ser daktekina dengê HAKPARê li gorî hilbijartinê berê got, "Piştî kongreyê ji bo ku Kurd bê alternatif nemînin me bîryar da ku em besdarî hilbijartinan bibin. Me armancî kir ku li ser xeta neteweyî alternatifekê pêş bixin û hêviyê bidin gel. Bir-yara me bandoreke erêni kir û gelek nîvîskar û rewşenbîran pêşbînî kiribûn ku em dê di navbera 500 hezar û 1 milyon dengen de bi dest bixin. Me dît ku heger xebateke rast were kirin, em dikarin hêviyê biafirînîn."

"Ev ne hilbijartineke demokratîk bû"

Kaplan li ser dengê HAKPARê got, "Li gor daxuyaniya fermî; dengê me 42 hezar û 500 xuya dike. Bawer bikin dengê me ji vê zêdetir e. Bi baweriya min me zêdetir 200 hezar deng wergirtin. Li Tirkîye parastina sindoqan gelekî zehmet e. Ev hilbijartîn ne hilbijartineke demokratîk bû. Bi

baweriya min dengê me hatin dizîn. Zêdetir 100 hezar sindoq hene û heger partiya we çavdêran

"Divê HAKPAR siyaseteke çalaktir bimeşîne û dakeve kolanan"

bîşîne ser her sindoqê pêwîstiya we bi 200 hezar kesan heye. MHP di ti rapirsîyan de ji sedî 5 û 6 derbas nedikir, li gorî encamên hilbijartinê ji sedî 10ê dengan bi dest xist. Ev deng ne dengê wan in."

Kaplan anî ziman ew di wê baweriye de ne ku di vê hilbijartinê de hêviyeke baş ji bo Kurdan aferandine û got, "Li Kurdistanê 40 sal in şer heye. Di siyaseta Kurd û Tirkî de dejenerasyoneke mezin heye. Ziman û exlaqê siyasete serûbin kirine. Li Kurdistanê jî rewş wisa ye. Manîpulasyoneke mezin tê kirin. Ji bo hilbijartinê ku 5 salan carekê têن kirin, pêwîst e siyasetek çalaktir bê meşandin."

Kaplan destnîşan kir ku wan dengê xwe yên di sala 2015an de winda nekirin lê dengê wan hatine dizîn û anî ziman, "Ez wek serokekî partiyê ku 30 sal in bi siyasete re mijûl im, dibêjim; em di sala 2015an de tevlî hilbijartinê bûn lê em her sal tevlî hilbijartinê nebûn. Partiyeke ku 10 salan carekê bikeve hilbijartîn, hêviyê nade xelkê. Li her cihê ku em dijûnê ji me re digotin tenê di dema hilbijartinê de neyên ber deriyê me, em dixwazin hûn her tim bi me re bin.

Peyama ku me di van hilbijartîn de wergirt; divê HAKPAR siyaseteke çalaktir bimeşîne û dakeve kolanan."

Nerina Azad

Li Efrînê 3 welatiyên Kurd hatin girtin

Li bajarokê Cindirêşê yê Efrîna Rojavayê Kurdistanê, polîsên serbazî 3 welatiyên Kurd girtin.

Li gor zanyariyan, roja 25ê Gulanê li bajarokê Cindirêşê yê Efrîna Rojavayê Kurdistanê, polîsên serbazî yên ser bi opozisyonâ Sûriyê 3 welatiyên Kurd ku ji malbatekê ne, girtine.

Çavkaniyê nêzîkî Rêveberiya Xweser nasnameya her sê kesan aşkere kirine û ragihandîne, Ebdullah Hec Hennan û Mehmûd Ebdurehman Hec Hennan û Newal Hec Ebdurehman bi hiceta "peywendiya li gel Rêveberiya Xweser" hatine girtin.

Li gor heman çavkaniyan, di çarêka destpêka îsal de, grûpên çekdar ên ser bi Tirkîye ve 96 kes ji seranserê herêma Efrînê girtine û heta niha ji çarenivîsa wan ne diyar e.

Herêma Efrînê herêmeke giring a Rojavayê Kurdistanê ye ku ji bihara sala 2018an ve ji aliyê Tirkîye û komên çekdar ên ser bi wî welatî ve hatîye dagirkirin.

Ji wê demê ve bi sedan raport derbarê bin-pêkirina mafêñ nîşteciyê resen ên herêmê ku Kurd in, di medayan de û ji aliyê rêxistinê şopandina rewşa mirov ên herêmî û navdewlefiye hatine belavkirin.

Nerina Azad

**HELBESTVAN, NIVİSKAR,
ŞANOGER Ú KARKERÊ
CIVAKA KURDA YÊ NAVDAR**

25ê Gulana 2020 an helbestvan, nivîskar, şanoger, prozaîk, Endamê PÊNa Kurd Ú Endamê PENa Navnetewî Barîyê Bala di 84 salîya xwe de li Alma Ataya Qazaxistanê çû ber rehma Xwedê. Bi wefata Barîyê Bala stîrkeke geş ji esmanê çand û wêjeya kurdan vemirî.

Barîyê Bala (Barîyê Elîyê

Ew di sala 1975 an de li gundê Hebilkendê, Nehîya Masîsê dibe serwêrê dibis-

di rojnameyên «Rya Teze», «Dengê Kurd», «Jîyana Kurd», «Ev Roj» «Dîplomat», kovara «Nûbar» û gelekên din de hatine weşandin. Helbest û nivîsarên wî yên vekirî bi zimanê ûrisî, azerî, ermenî û qazaxî hatine wergerandin., di rojname û kovarên wan zimanan de ronkayî dîtine.

Barîyê Bala xwedanê deh pirtûkên weşandî ne. Pirtûka wî ya ewil sala 1974an bi nave «Dinya min» li Ermenîstanê ronayê dibîne. Sala 1994an li Azerbeycanê pirtûka wî ya dudayan bi nave «Kuda herim» tê çapkirin.

2008ê sale pirtûka wî ya sisêyan «Dîlbera min» ku pêşkêşî xanima xwe kiriye tê weşandin. 2009-ê sale pirtû-

alîkarîya nivîskar û lêkolînvan Hejarê Şamîl du pirtûkên wî «Kulîkîn neçilmisî» û «Deh bûyer» digihîjine ber destêñ xwendevanê xwe. 2012-ê sale li Kurdistana Başûr, bajarê Duhokê bi alîkarîya Yekîtiya Nivîskarê Kurdistanê pirtûka helbestên Barîyê Bala bi sernivîsara «Bijare» tê weşandin.

2014-2015ê salê bi alîkarîya endamên Yekîtiya Nivîskarê Ermenîstanê û endamên PÊNa Kurd Nûrê û Zera Serdaryan li bajarê Yêrêvanê du pirtûken wî «Ez û kevokê tenê», «Zerdeşte kal» neşir dibin. 2016ê salê pirtûka wî ya bi nave «Dilê şikestî (Разбитое сердце)» ronahî dibîne. 2005ê sale şâîr, nivîskar û dramatûrg

«Nado û Narê», «Bila dilî dilbe», «Ez û kevokê tenê», «Gelto», «Paşa û Belgîzar», «Çar emir çar demsal», «Cemîle», «Zerdeşte kal», «Ez û kale welatbezî pir bi derdî kul», «Kew, bilbil û sorgula tengezar», «Deh buyer»; bîranînê xwe «Seyda Şamîl» (Şamîl Eskerov), «Bîranîn derheqa Mehmedê Siloyê Baba da», «Mehmedê Sloyê Mihoyê-îsa Begê Rewanî» ku pêşkêşî pismamê xwe Mehmedê Silo Miho kirîye.

Windabûna Barîyê Bala dibe ku bi awayeke fizikî be, lê ewê herdem bi fikir, raman, helbest û nivîsarên xwe, ne tenê li Qefqasyayê û Sovyeta Berê, em di wê baweriyê de de ku wê li seranserê welatê

Bîranîna Barîyê Bala

tana navîn. Paşwextîyê di vê nehîyê da wekî mufetîşê (înspêktorê) perwerdeya dibistanê navîn de karê xwe dimeşîne. Salê dirêj li nehîya Masîsê bûye serwêrê

ka wî ya çara bi nave «Dayik» ku helbestvan rewayî dayika xwe ya zehmetkêş Qaza Evdoyê Bişo kiriye ronahîyê dibîne.

Salê 2011-2012an bi

Barîyê Bala tê hilbijartîn wekî endamê PÊNa Kurd. 2014-ê salê bi xelata ser nave Ehmedê Xanî tê rewakirinê. Barîyê Bala Pênuşa xwe di hemû mijaran de- helbest, nivîsara vekirî, bîranîn û dramatûrgîyê de ceribandîye. Mijarêñ helbest û poêmên Barîyê bala cuda-cuda ne: Evîniya du dila, hubhizkirina de û bava, gel û welat, hizkîrina mirovahîyê û tebîyetê, rexne, şîret û yên din. Lê helbestvan di helbestên xwe de fikra hîmlî datîne ser welatbezî, hub û hizkîrinê.

Koletî û bindestîya welatê kal û bava Kurdistanê, parîbûna gelê kurdi axîn û kedereke giran dixee dilê şâîr. Zilm û komkujiya li Helepçê, Şengalê, Kobanîyê, li bajar û gundêñ kurdêñ wêranbûyî dilê wî dişewitîne:

Barîyê bala gelek nivîsarên vekirî jî nivîsîne:

me di dilê her neferê kurdan de bijî.

**Nivîskar: Kinyazê
İbrahim Mirzoyev
Akademîsyen û Profesor**

EWLAD

Hingivê xas şîrîntire,
Hemû tema zef temtire.
Dinya bêy wî vik-valaye,
Hebûneke bê faydeye.

Hemû tema zef temtire,
Nûra çava bahatire.
Rezê nûye, tele, şîrîn,
Bextewarî, êşe, birîn.

Xezna kûre, bê ser bine,
Qenc û xirab têda disekine.
Carna dibe dost û hemkar,
Geh jî dibe xwînrêj, neyar.

Bextê kêra, ew ca derket,
Dema baş be, dibî rihet.
Ji te dûrçû, jê vegere,
Çîlî şûnva wê bizvire.

Paşê) 25ê Tebâxa 1937 an li nehiya Masîsa Ermenîstanê, li gundê Demîrcîyê di nav malbetekê kurdêñ sade de ji dayîk bûye. Bavê wî Elîyê Paşayê Miho, dayika wî Qaza Evdoyê Bişo mirovîn pir sade û kedhez bûne, bi keda xwe ya helal jîyana xwe derbas kirine. Heft kur û keçeve wî çêbûne.

Barîyê Bala sala 1958 an dibistana gundê Demîrcîyê ya navîn xilas dike û li bajarê Yerevanê dikeve Para Dîrok û Filolojîya Azerî ya Zanîngeha (înstitüta) Dewletê ya Pêdagoyî ya li ser nave Xaçatûr Aboyan sala 1963-yan bi dereceyeke baş xilas dike. Piştî xilaskirina zankoyê salen dirêj di dibistanê da wekî mamosteyê ziman û wêjeyê kar dike.

Sala 1989 an wextê şerê li ser Qerebaxa Çîyayî navbera ermenî û azerîya de malbata Barîyê Bala jî tevî hemû kurdêñ misilman ji Komara Ermenîstanê dertê, diçe Komara Azîrbêcanê.

Sala 1998an tê Qazaxistanê, bajarê Alma Atayê. Li vir jî ew bi awayeke aktîv tevî karê civakî dibe. Di nav xebatêñ Yekîtiya Kurdêñ Qazaxistanê «Berbangê» da wekî mamostê ziman û edebiyatê kar dike.

Barîyê Bala wexta şagirtê dibistana navîn bûye dest bi nivîsara helbestan kirîye. Helbesta wî ya ewîlîn sala 1957an bi sernivîsara «Dayika min» di rojnama «Rya Teze» de tê weşandin.

Paşwextîyê helbestên wî

**Dinê gişkî bidine min da,
Ezê bikim hewar, qazî.
Zimanê min mekin unda,
Ezê hemûya bibim razî.**

Bariyê Bala

Mesrûr Barzanî: Şoreşa Gulanê xebata gelê Kurdistanê ji bo mafêñ xwe yên rewa gihand hemû cîhanê

Serokwezîrê Kurdistanê û Cîgirê Serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) Mesrûr Barzanî bi boneya salvegera Şoreşa Gulanê peyamek belav kir û tê de bal kişand ser yek ji berhem û destkeftên girîng ên Şoreşa Gulanê ku ew jî dirustbûna aştiya niştimanî û yekrêzî û hevhelwestiya hêz û aliyên Kurdistanê bû.

Peyama Mesrûr Barzanî wiha ye:

Di salvegera destpêkirina Şoreşa Gulanê de, ez pîrozbahîyen herî germ arasteyî cenabê Serok Barzanî û Pêşmergeyên qehreman û hemû têkoşeran û beşdarêñ şoreşê û xelkê Kurdistanê dikim.

Şoreşa Gulanê ku hilgir û berdewamiya peyam û armancêñ niştimanî û netewî yên Şoreşa mezin a îlonê bû bi rîbertiya Barzaniyê Nemir, her çiqas di rojgareke giran û dijwar de dest pê kir, lê di demeke kurt de bû cihê hêviya Kurdistanîyan û serkeftina siyâsî û serbazî û bi dehan destanê qehremanî yên xweragîrî û berenvaniyê tomar kir û peyama berdewamiya xebata gelê Kurdistanê ji bo berevanîkirina li hebûn û nasname û mafêñ xwe yên rewa, ji hemû cîhanê re ragihand.

Yek ji berhem û destkeftên girîng ên Şoreşa Gulanê, dirustbûna aştiya niştimanî û yekrêzî û hevhelwestiya hêz û aliyên Kurdistanê bû, ku encama serkeftina serhildana cemawerî ya xelkê Kurdistanê di Adara 1991ê de û pîkanîna saziyên rewa û destûrî yên Herêma Kurdistanê bû ku divê bi her awayî, em dakokiyê lê bikin û biparêzin.

Di cil û heftemîn salvegera destpêkirina Şoreşa Gulanê de, rîz û pîzanînên min ji bo xebat û têkoşîna hemû Pêşmerge û beşdarêñ şoreşê heye û em bi rîz û rûmet, şehîdê serkirde İdrîs Barzanî bi bîr tînin.

Silav li giyanê pak ê şehîdîn Şoreşa Gulanê û hemû şehîdîn Kurdistanê.

Mesrûr Barzanî

KDP.info

Hêzên Pêşmerge û Artêşa Iraqê dest bi operasyoneke berfireh kirinpeşm

Hêzên Pêşmerge û Artêşa Iraqê li sînorê Germiyan û Xaneqînê, dest bi operasyoneke berfireh a ji çend aliyan ve li dijî çekdarêñ DAIŞê kirin.

Hêzên Pêşmerge û Artêşa Iraqê li sînorê Germiyan û Xaneqînê, dest bi operasyoneke berfireh a ji çend aliyan ve li dijî çekdarêñ DAIŞê kirin.

Ajansa Kurdistan24ê Herêm Caf li nêzîkî yek ji sengeran ragihand, iro şemiyê 27ê Gulana 2023an danê sibê operasyoneke berfireh li mîhwera Germesêr, Xaneqîn û Xurmatûyê li dijî çekdarêñ DAIŞê dest pê kir.

Herwiha eşkere kir: "Her yek ji lîwayên 3 û 5 û 17 yên ser bi Wezareta Pêşmerge û çend lîwayên artêşa Iraqê di operasyonê de beşdar in."

K24

Ji Serok Barzanî peyama 47emîn salvegera Şoreşa Gulanê...

Serok Mesûd Barzanî, peyamek ji bo ahenga devera Balekayetî ya cemawerî ku bi boneya cil û heftemîn salvegera Şoreşa Gulanê birêve çû şand û li wê ahengê hate xwendin.

Serok Barzanî di gotara xwe de got: "Berjewendiya Kurdistanê li ser rûyê hemû berjewendiyan e û hêvîdar im aliyên siyasiyên Kurdistanê bikarin nakokiyêñ xwe yên siyâsî derbas bikin û hemû bi ruhekî niştimanperwerane û birayane giriftan çareser bikin".

Peyama Serok Barzanî ya 47emîn salvegera Şoreşa Gulanê:

Bi navê xwedayê mezin û dilovan Cemawerê xweşdiviyê devera Balekayetî!

Amadebûyên azîz!

Ev dem û demêñ we baş

Bi helkefta cil û heftemîn salvegera destpêkirina şoreşa Gulanê pîrozbahîyê li gelê Kurdistanê û wan hemû qehreman û Pêşmerge û têkoşeran dikim ku rola wan li şoreşa Gulanê da hebuye. Rûmet û pîzanînên min ji bo fedakarî û xweragîriya gelê Kurdistanê heye ku li qonaxekî hestiyar da palpiştê şoreşa Gulan û Pêşmerge bûn.

Vekirina vê bîranînê li vir da wateyeke xwe ya taybetî heye, navçeya Balekayetî navçeyekî xwedî şehîde ku bi navê şoreşê da qurbaniyekî zêde daye. Herdem li jêr fişarîn şer û bombebarana dijmin buye û bi hezaran Pêşmerge û koçberan hewandiye û qela û eniya serkidayetiya şoreşê buye. Her wiha navçeya balekayetî li şoreşa Gulanê

da jî xala destpêka şoreş û qurbanîbelê şoreşa Gulan wê xewna dana gelê Kurdistanê buye. Yekem nehezan kire gorê û gelê Kurdistanê

şehîdê şoreşa Gulanê jî, Şehîd Seyid Abdulla bû ku zarok û gedeyê vê navçeya serbilinda Kurdistanê ye. Em bi hemû awayekê qerzdarê xelkê têkoşerê navçeya Balekayetî ne.

Spas ji bo xweragiriya we...

Spas ji bo qehremaniya we.

Şoreşa Gulanê qonaxekî herî girînga tevgera rizgarîxwaziya Kurdistanê û hilgirê wê peyamê bû ku ji bilî hebûna plangîrî û gef û êrîşa bi hêz ya neyaran û astengiyêñ mezin, lê belê iradeya berdewam û şoreşê li kûrahiya dilê mirovê Kurdistanê da her zîndîye. Şoreşa Gulanê, tehedakirina wan hemû diktator û sîtemkar û dijminane bû ku wiha berguman kiribûn, bi şikesta şoreşa Eylülê edî heta hetayê dawî bi şoreş û berxwedana gelê Kurdistanê tê. Lê

li xebata xwe berdewam bû û sernizmî û şikest ji bo dijminan ma.

Di vê bîranîna pîroz de tekez li wê yekê dikim ku berjewendiya Kurdistanê li ser rûyê hemû berjewendiyekî din e û hêvîdar im aliyên siyasiyên Kurdistanê bikarin nakokiyêñ xwe yên siyâsî derbas bikin û hemû bi ruhekî niştimanperwerane û birayane giriftan çareser bikin.

Di dawiyê de hezaran silav ji bo şehîdîn şoreşa Gulanê û hemû şehîdîn Kurd û Kurdistanê re dişînim ku bi xwîna xwe dîrokê ji bo gelê xwe tomar kirin û her hemû mînaka qehremanî û xwe bi dest ve nedan û xwe neçemandinê ne.

Gelek spasî amadebûna we dikim Bîmînîn di xêr û xweşiyê de **Mesrûr Barzanî** **PeyamaKurd**

HDP-DBP: Divê her kes biçe ser sindoqan û dengê xwe bidin

Hevseroka Giştî ya HDP'ê Pervîn Bûldan, li navçeya Sûr a Amedê, Hevseroka Giştî ya DBP'ê Salîha Aydenîz jî li bajarokê Gundikêmelê yê Şîrnexê û bang li hilbijêran û dikandaran kirin ku di 28'ê Gulanê de dengê xwe bidin.

Partiya Çepêñ Kesk ji bo hilbijartina serokkomariyê xebatêñ xwe berdewam kir. Li bajarokê Gundikê Melê yê bi ser navenda Şîrnexê ve bi tevlibûna Hevseroka Giştî ya DBP'ê û Parlamentera Partiya Çepêñ Kesk a Mêrdînê Salîha Aydenîz, parlamenteñ Partiya Çepêñ Kesk ên Şîrnexê, rîveberêñ HDP, DBP, aktîvîstîn TJA'yê civîn hat lidarxistin.

Şandeya Partiya Çepêñ Kesk li ber avahiya HDP'ê ya bajarok bi kîfxweşî hat pêşwazîkirin.

Di hevdîtinê de Hevseroka Giştî ya DBP'ê Salîha Aydenîz axivî. Aydenîz diyar kir ku îktidara AKP'ê polîtîkayêñ xwe li ser tunekirina gelê Kurd dide meşandin û wiha axivî: "Di vê hilbijartîne de gelê me sekneke pîroz nîşan da. Em ji bo vê sekna gelê xwe pîroz dikim. Dê niha jî tûra duyemîn a hilbijartina serokkomariyê bê lidarxistin. Niha jî hin qirêjiyan didin meşandin û dixwazin ku serê gelê me tev li hev bikin. Lê divê ku em li van polîtîkayen guhdar nekin û biçin ser sindoqê ji bo guhertînê dengê xwe bikar bîne. Me nêzîkî 2 mehan xebatêñ xwe dan meşandin. Lê belê rayedarêñ dewletê ji bo AKP'ê her deverê ketin tevgerê. Em çiqas bêjîn bila pirsgirêka Kurd bi rî û rîbâzîn demokratîk bê çareserkirin ewqasî êrişen xwe zêde dike. Hûn çiqas polîtîkayêñ tunekirinê bidin meşandin jî dê li dijî vê sekna gelê me her eşkere be."

Aydenîz di berdewama axaftina xwe de bal kişand ser girîngîya hilbijartîne û got: "Ew ê ku dibêjin bekaya welat ew bekaya qesrî diparêzin. Ew kesêñ ku behsa demokrasiyê dikin dijminatiya vî gelî dikin. Ev gele mifteya çareseriye ye. Niha dixwazin ku vê mifteyê jî destê gelê Kurd bistînîn lê nikarin û gel di 14'ê Gulanê de careke din daxwaza xwe ya guhertînê nîşan da. Ev îktidar faşîzmê bi xwe re tîne, ji ber wê ew kesêñ ku dibêjin gelê Kurd hilbijartîne boykot dike, divê ku em guh nedin wan û biçin ser sindoqan û dengê xwe ji demokrasiyê re bikar bînin."

Piştî axiftina Aydenîz, li daxwaz û pêşniyârên gel hatin guhdarkirin. Piştî bernameya li Gundikê Melê, şandeyê berê xwe da navenda Şîrnexê. Aydenîz û şandeya pê re li Şîrnexê jî bi nûnerên rîexistinê sîvîl re civiya.

AMED

Siyasetmedarê Kurd Ahmet Turk, Parlementera Partiya Çepêñ Kesk a Amedê Sevilay Çelenk, Mehmet Kamaç, Parlamenteñ Mêrdînê Kamûran Tanhan, rîveberêñ Partiya

Demokratîk a Gelan (HDP) û Partiya Herêmîn Demokratîk (DBP) beşdarî xebatê hilbijartîne ya li Kolana Sakarya ya navçeya Rezana Amedê bûn.

Endamên partiyê yên ji aliyê dikandarên Saglik Ocağıye ve bi çepik û tilîliyan hatin pêşwazîkirin, gel di 28'ê Gulanê de vexwendin ser sindoqê. Di dema serdanan de welatiyekî wiha got: "Wê rojê li PTT'ê alîkarî dihate belavkirin, mirovan jî digotin 'Heke Erdogan nebe alîkarî nabe'. Min jî ew hişyar kirin û ji wan re got ev pere ji xwe pereye me ye. Min got dengê xwe nedin Erdogan. Em ê serbîkevin." Dîsa jinekê bertek nîşanî girtinan da û xwest ev zîlm bi dawî bibe. HDP'ê, Partiya Çepêñ Kesk û DBP'ê jî serdana dikandarê li ser Caduya Gaziler û Melîk Ahmet ên navçeya Sûrê kirin. Hevseroka Giştî ya HDP'ê Pervîn Bûldan, parlamenteñ Partiya Çepêñ Kesk ê Amedê Cengîz Çandar û gelek endamên partiyê tev li serdanê bûn. Dikandaran eleqeyeke zêde nîşanî endamên partiyen dan. Bûldan û kesêñ pê re bang li esnafan kirin ku ji bo tûra duyemîn a hilbijartina serokkomariyê biçin ser sindoqan û dengê xwe bidin. Esnafan ji şandeyê re gotin, "Hebûna we ji bo me bes e. Ji bo em ji vê zîlmê rizgar bibin, em ê biçin ser sindoqan." Pervîn Bûldan û endamên partiyê ji bo di hilbijartîne 28'ê Gulanê de deng bidin broşûr li xelkê belav kirin.

anfkurdi.com

Gotara Serok Barzanî li dîdara yekem a Konfederasyona Revenda Kurdistanî li Lozan hat xwendin

İro Şemiya 27ê Gulana 2023
gotara Serok Mesûd Barzanî ji

wan da hate dabeşkirin.
Encam û bandorên peymana

aliyê Şîfa Barzanî Serpereştiyarê
Giştî yê Revenda Kurdistanî li
dîdara yekema Konfederasyona
Revenda Kurdistanî li Lozan hate
xwendin ku ev jî naveroka gotara
Serok Mesûd Barzanî ye:

"Bi navê xwedayê mezin û dilonan
wan

Birêzan Nûner û Endamên Konfederasyona Revenda Kurdistanî
Mêhvanên birêz!

Amadebûyên qedirgiran!
Gelek bixêrhatin!

Gelek spasî rîkxerên vê dîdara
girîng dikim, amadebûna hejmarekî
ber bi çav ya kesayetiyêni siyasî û
revenda Kurdistanî û danustandina
bîr û ramanan li ser rûdanekî dîrokî
û li cîheke dîrokî, hengavekî girîng
û pêwîste. Bi taybetî jî rûdanekî
bandoreke mezin li ser çarenivîsa
gelê Kurd li Rojhilata Navîn da bi
cîh hiştiye. Em di demek da li vir
civiyanê ku sed sal li ser rîkeftin
nameya Lozan da derbas dibe.

Bandor û karvedanên rîkeftina
Lozan li ser çarenivîsa gelê Kurdistanê
nayê hejmar kirin û tijiye li
karesat û bêbeşbûn û ihmalkirin û
înkariyê. Zîyanmendê serekîyê vê
peymanê jî gelê Kurdistanê bû. Ji
ber ku mafêne wê yên bingehîn
nehat ber çav girtin û iradeya wî
gelî nekirin ku hezaran sale rayên
wê li ax û cografya navçeyê da
heye. Peymana Lozan li bîrdanka
Kurd da herdem wateya zulm û
bêbeşkirin û destpêka serdemekî
tarî dide.

Li peymana Sevir da ku sê sal
berî wê peymana Lozanê li tebaxa
1920 hatibû mohr kirin, rîya wê
yekê hebû Kurd bikarê bi mafê xwe
yê serbixweyî şad bibê ku mafekî
rewa û rehayê her neteweyeke lê
belê li peymana Lozan da ew
hêviya Kurd hate kûştin û dijwarî ji
bo wê hate danan. Li encamê da
çarenivîsa gelê Kurdistanê bi
çarenivîs û yasa û kilêşeyen wan
dewletan ve hate girêdan ku bi ser

wêrekane rûbirûyê siyaseta
nemirovane û şoveniyaneyâ
hikûmetên Iraq bû. Li gel wan
hemûyan da jî li Iraqê da çav bi
welatên din, derfeta rîkeftin û
hewldana ji bo çareserkirina doza
Kurd zêdetir buye û tevgera rizgarîwaziya
Kurd li vê beşa Kurdistanê da
zêdetir geşiyê bi xwe ve
dîtiye.

Ev rastiya netendiruste sed sale
ku ziyanê û nearamiyê li pey xwe
de anîye ji me re dibêje divê her du
alî (hem dewletên navçeyê û hem jî
aliyê Kurdan) pêdaçûnê bi
bername û stratejiyên xwe de bikin.
Li şûna şer û aloziyê bîra çare
seriyêni demokratî û aştiyane bikin.
Her bi vê pêgehê jî divê kîşeya her
perçeyek li gor taybetmendiyên
xwe û rewşa xwe ya li çarçêweya
diyalog û amrazên aştiyane û
demokratiyane da bê çareser kirin.

Cihê xweşhaliyeke mezine li vê
gengeyea dûr û dirêj û sedsaliya li
navbera hikûmetên navçeyê û gelê
Kurdistanê da dirust buye, bi tu
awayekî giriftan rengê nakokiya
neteweyî negirtiye û Kurd herdem li
nav neteweyêni navçeyê da dost û
hevsozê mezin hebuye. Girifta
serekîya gelê Kurdistanê li gel rejî
man û siyaseta şas û serkutkarî û
dîktatoriyyetê da buye neku netewe
û gelên navçeyê. Ji bîra me neçê
muamelekirina li gel encamên xer
apên Lozanê û rastkirina şâşîyan
tenê li ser milê gelê Kurdistanê
nîne belku divê dewletên navçeyê
û welatên zilhêz û ew welatên li
hevkeşeyen nevdewletî da bando
ra wan heye û her wiha rîexistinê
nehikûmî û navendên akademî û
civakî û çalakvanan û kesayetiyen
cîhanî li dirustkirina çarçêweyekî
aştiyane û demokratiyane û niyaz
pakane ji bo çareserkirina kîşeyan
beşdar bin.

Revenda Kurdistanî li derveyê
welat dikarin rolekî yekcar mezin li
navendên siyasî û civakî û zanistî
yên welatan de bibînin, ewe jî ber
bi nasandina doza Kurd û gihanda
na rastian û bergirîkirina li mafê
gelê Kurdistanê û peydakirina
zêdetirîn dost û alîgiran li nav xelkê
welatên din û kêmkirina encamên
wê zulma dîrokî ku li Kurdistanê
hatîye kirin. Bi piştrastiyê ve ewe
erkêkî pîroze jî û bi cîhkirina wê
erkê jî pêwîstî bi birayetî û hevbeşî
û pêkveyî ya we hemûyane. Li vê
erkê da pêwîste destberdarê
berjewendiyên bertesk bin û
Kurdistan li ser rûye hemû berjew
endiyekî din bibînin.

Hêvîdarim ev dîdara girîng
encamên wê yên bi sîd hebê û
rasparde û berçavrûniyê li ser
çawayiya muamelekirina li gel band
or û encamên peymana Lozanê,
bide hemû aliye û hêviya serkeft
in jî bo we dixwazim.

Gelek spas û bimînin li xêr û
xweşiyê da

Mesûd Barzanî

KDP.info

Altan Tan: Li Tirkîyê 13-14 milyon
dengê Kurdistan hene, mixabin me
nekariye tiştekî çareser bikin

Parlamenteberê berê yê HDPyê Altan Tan eşkere
dike, ne Kılıçdaroglu, ne jî Erdogan ci bernamyeke
zelal ji bo çareserkirina pirsa Kurdî ranegihandine.
Derbarê kîmbûna dengê HDPê jî got: "Rêvebirina

HDPê ketiye destê marksîst û çepê Tirkan.

Parlamenteberê berê yê HDPyê Altan Tan di bulet
tanekê K24ê de diyar kir, "ji hilbijartinan re nîv roj
maye, Serokomar Recep Tayyip Erdogan dibêje
pişti hilbijartinan ji bo kurdan tiştên baş difikire.
Xwez... Lê çima ne iro, çima ne beriya hilbijart
nan?

Siyasetmedar Altan Tan got: "Nêrinê wan ên
baş li ser Kurdan û pirsa Kurd ci ne? Ci sozan didin?
Mixabin, tiştek ne diyar e. Ne birêz Kılıçdaroglu û ne
jî birêz Erdogan ti bernamyeke zelal ji bo Kurdan
ranegihandine."

Altan Tan derbarê gotina Kılıçdaroglu ya ku
gotibû ew û pirsgirêka Kurd li parlamentoyê çareser
bikin, wiha got: "Baş e çawa? Tenê axaftin heye, di
rastiyê de tiştek tune. Sedem jî ew e ku li Tirkîyê
netewperestî zêde bûye. Li aliyê Erdogan, Devlet
Bahçeli, Sînan Ogan û Mustafa Destici; Li aliyê Kili
çdaroglu jî, Meral Akşener, Ümit Ozdag û Koray
Aydin hene.

Got jî: "Mixabin Erdogan û Kılıçdaroglu jî
dengê netewperestan ditirsin, ji ber wê jî dudil in
ku di derbarê mafêne kurdan de tiştekî taybetî bibêjin.
ev jî encama nebûna siyaseta Kurd e. Niha li Tirkîyê
13-14 milyon dengê Kurdistan hene û mixabin me
nekarî tiştekî çareser bikin."

'RÊVEBERIYA HDP'Ê DI KONTROLLA ÇEPÊN TIRK DE YE'

Altan Tan got, "Gelek sedemên kîmbûna
dengê HDP'ê hene, lê em dikarin du sedemên
sereke bibêjin. Yekem; Kurd êdî şer, çek û çiya
naxwazin. Û ji bo vê daxwaza xwe peyamek dane
PKK û HDPê. Kurd naxwazin zarokên wan wek berê
li çiya û di şer û xendekan de bimirin."

Her wiha got jî: "Piraniya rîveberiya HDPê ya
niha di bin kontrola çep û marksîstên Tirk de ye û
piraniya xelkê jî wek wan nafikire... Lê HDP'ê heta
iro ev politika neguhertiye."

Nerina Azad

Li Amerîkayê zarokên Kurd zimanê xwe yê zikmakî hîn dibin

Kurdên li bajarê Harrisonburgê yê eyaleta Virginia ya Amerîkayê, dibistaneke zimanê Kurdî ji bo
zarokên xwe vekirine, ku bi awayekî xwebexş, ji
aliyê çend mamosteyan ve dersa zimanê Kurdî tê
dayîn.

Armanca vê dibistanê, hînkirina zarokên Kurd
zimanê xwe yê zikmakî û çand û dîroka Kurdan e.

Li dibistana ku bûye salek hatîye vekirin, nêzîkî
120 zarok perwerdeyê dibînin, ku ji ber tunebûna
cihê pêwîst, nekarîne hemû wan zarokên ku
dixwazin zimanê Kurdî hîn bibin, werbigrin. Rêve
berê Navenda Selahedîn a li Harrisonburgê Sabîr
Hacî li ser vê mijarê ji Kurdistan24ê re ragihand,
wan hewl daye li wî bajarî bernamyekek ji bo civaka
Kurd deyîn û got: "Em fikirîn ku dibistanekê
damezrînin ku bi rîya wê dibistanê bikarin nîşen
xwe perwerde bikin."

Nerina Azad

Şoreşa Gulanê berdewamiya peyam û armancêniştimanî û netewî yên Şoreşa mezin a Îlonê bû

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesruru Barzanî bi minasebeta 47 emîn salvegera Şoreş a Gulanê peyamek ragihand.

PEYAM:

Di salvegera destpêkirina Şoreşa Gulanê de, ez pîrozbahiyêner hêrî germ arasteyî cenabê Serok Barzanî û Pêşmergeyên qehre-

man û hemû têkoşeran û beşdarênen şoreşê û xelkê Kurdistanê dikim. Şoreşa Gulanê ku hilgir û berdewamiya peyam û armancêniştimanî û netewî yên Şoreşa mezin a Îlonê bû bi rôbertiya Barzaniyê Nemir, her çigas di rojgareke giran û dijwar de dest pê kir, lê di demeke kurt de bû cihê hêviya Kurdistanîyan û serkeftina siyasi û serbazî û bi dehan destanê qehremanî yên xweragîrî û berevaniyê tomor kir û peyama berdewamiya xebata gelê Kurdistanê ji bo berevanîkirina li hebûn û nasname û mafêne xwe yên rewa, ji hemû cîhanê re ragihand.

Yek ji berhem û destkeftên girîng ên Şoreşa Gulanê, dirustbûna aşıya niştimanî û yekrêzî û hevhelwestiya hêz û aliyên Kurdistanê bû, ku encama serkeftina serhildana cemawerî ya xelkê Kurdistanê di Adara 1991ê de û pêkanîna saziyêna rewa û destûrî yên Herêma Kurdistanê bû ku divê bi her awayî, em dakokiyê lê bikin û biparêzin.

Di cil û heftemîn salvegera destpêkirina Şoreşa Gulanê de, rêz û pêzânînen min ji bo xebat û têkoşîna hemû Pêşmerge û beşdarênen şoreşê heye û em bi rêz û rûmet, şehîde serkirde İdrîs Barzanî bi bîr tînin.

Silav li giyanê pak ê şehîden Şoreşa Gulanê û hemû şehîden Kurdistanê.

Mesrûr Barzanî

rojekurd.com

Me xwîn û canê xwe da şoreşê û şoreşê jî azadî û serbilindî da me

Malpera Sibehî bi minasebeta salvegera Şoreşa Gulanê dosyayek bi navê, "Ez û Şoreşa Gulanê" amade kir.

Di vê çarçoveyê de çend pêşmergeyên dêrîn bersiva pirsên malpera Sibehî didin ku yek ji wan birêz İhsan Amêdî ye. Sibehî: Wek pêşmergeyekî dêrîn Şoreşa Gulanê ji bo we ci ye?

İhsan Amêdî: Şoreşa Gulanê ji bo min hêvî, bawerî û berxwedan bû, berdewama têkoşîna rizgariya netewî ya li ser reya PDKê û Barzanî bû. Redkirina rêkeftina Cazaîr û karesata şoreşa Îlonê bû, xwenûkirina serhildana miletikî bû.

Hûn ji şoreşê ci fêr bûn?

İhsan Amêdî: Şoreşa Gulanê dibistaneke bawerîyên resen ên kurdevarî, zanîna siyasetê, têkoşîna çekdarî û çanda şoreşgerî bû. Şoreş ez fêrî siyaseta partîfî, şoreşgerî, berpirsiyarî, rêzgirtin, xizmeta gel û welat, fedakarî, xweparastin û sebrê kirim.

We ci da şoreşê û şoreşê ci da we?

İhsan Amêdî: Min ser û mal û şiyâan û pêçebunên xwe dane şoreşê, li berahiyê ez projê şehîdbûnê bûm bu partî û şoreşê û milletî, me şehîd dan û mal û milket ji destdan, lê me rêzgirtin, serfrazî û azadî û herêma kurdistanê bidestveyina. rojekurd.com

Şoreşa Gulanê wek berdewamiya Şoreşa mezin a Îlonê bi rôbertiya Barzaniyê Nemir, rastiyek ispat kir

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî bi minasebeta 47 e mîn salvegera Şoreşa Gulanê peyamek ragihand.

Peyama Serokê Herêma Kurdistanê:

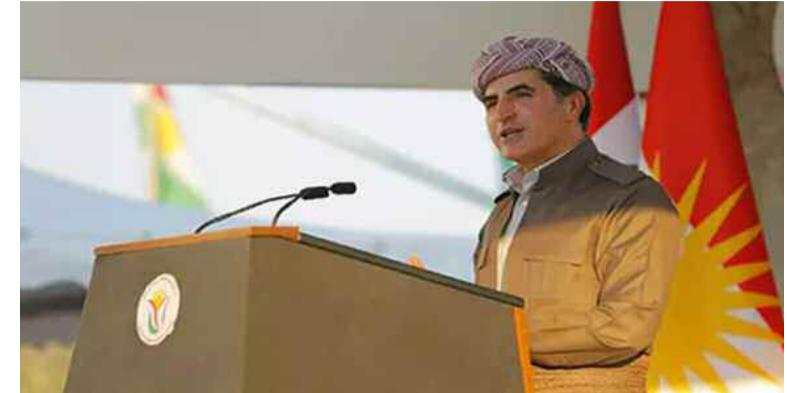
Peyama Nêçîrvan Barzanî wiha ye:

Di bîranîna pîroz a Şoreşa Gulanê de, em bi rêz û rûmet şehîdîn nemir û wan qehremanan bi bîr tînin ku di wê rojgara dijwar û aloz de çiraya şoreşê vêxistin û dubare hêbiya azadiya di dilê gelê Kurdistanê de zindî kirin.

Şoreşa Gulanê wek berdewamiya Şoreşa mezin a Îlonê bi rôbertiya Barzaniyê Nemir, wê rastiyek îsbat dike ku ti hêz û pîlanek her çigas mezin bin jî, nikarin iradeya gelê Kurdistanê ji bo azadiyê bişkînin. Loma bi amadehiya ji bo qurbanîdanê, gelê Kurdistanê di Şoreşa

Gulanê de dubare rabûn ser piyan heta di Raperîna Adara

bixebitin, da ku em bikarin federalî û destkef û mafêne destûrî

1991ê de bi hemû hêz û pêkhateyan ve taca serkestinê danîn ser serê xwe.

Werin em bîranîna Şoreşa Gulanê bikin havêne yekrêziya navbera hêzên siyasi û pêkhateyên Kurdistanê, bi hev re ji bo çareserkirina kêşeyan û derbasbûna zehmetiyan

yên Herêma Kurdistanê biparêzin û ber bi siberojeke baştir gav biavêjin.

Bilind û rûmetdar be bîranîna Şoreşa Gulanê. Dirûd ji bo giyanê pak ê şehîdan û silav li Pêşmergeyên qehreman ên Kurdistanê.

Nêçîrvan Barzanî

100 sal di ser Peymana Lozanê re derbas bûn

Iro konferanseki li bajarê Lozanê yê Swîsreyê tê lidarxistin û hejmareke mezin ji diyas-

Hewraman Elî ji Kurdistan 24ê re ragihand: "Em dixwazin di vê konferansê de peyamek li ser

poraya Kurdî û çalakvanên her çar parçeyên Kurdistanê beşdarî konferansê dîbin û herwiha beşek ji çalakvanên Amerîkî û Ewropî di konferansê de amade dîbin.

100 sal di ser Peymana Lozanê re derbas dîbin, bi vê boneyê iro konferanseki li bajarê Lozanê yê Swîsreyê tê lidarxistin.

Ajansa Kurdistan 24ê ragihand, hejmareke mezin ji diyasporaya Kurdî û çalakvanên her çar parçeyên Kurdistanê beşdarî konferansê dîbin û herwiha beşek ji çalakvanên Amerîkî û Ewropî di konferansê de amade dîbin.

Cigîrê Serokê Konfederasyona Diyasporya Kurdistanî

Peymana Lozanê bigîhînîn cîhanê, ku 100 sal in zilm li Kurdan tê kirin."

Hewraman Elî diyar kir: "Ev konferans du roj didome, çar panel birêve diçin û ji bilî nûnerên aliyên siyasi yên her çar parçeyên Kurdistanê, hejmarek çalakvanên biyanî jî beşdarî panelan dîbin."

Di Tîrmeha sala 1923an de welatêni di Şerê Cîhanî yê Yekem de, bi pîvaneya berjewendî û daxwazên xwe bi talankirina samanên Rojhilata Navîn li ser xwe dabeş kirin. Ew dabeşkirina wê demê heta niha jî xwîna miletîn vê herêmê dirije û ji ber wê guhnedana bi daxwazên wan, herdem pirsgirêk û kîz derdi Kevin.

Babeta sereke ya wê civînê, dabeşkirina xelata serkeftina di şer de û kişandina nexşeya Rojhilata Navîn li ser mîrata

Osmaniyan bû, ew jî pişti hatina artêşa wan welatêni bihêz bo Rojhilata Navîn dagîrkirina xaka berfireh ji aliye wan ve.

Wek piranya caran, xelkê Kurdistanê nûnerê wê di wê kongreyê de nebû, ew dem jî xelkê Kurdistanê nikarîfbû di bin sîwaneke yekgirtî de bicivin û daxwazên xwe bibin ser masa gotûbêjan û bi destê xwe çarenivîsa xwe diyar bikin. Ji ber wê bi bêguhdan bi daxwaza Kurdistanîyan di roja 24 Tîrmeha 1923 de Peymana Lozanê hate ìmzekirin.

Hêzên serkeftî di Şerê Cîhanî yê Yekem de, bi pîvaneya berjewendî û daxwazên xwe bi talankirina samanên Rojhilata Navîn li ser xwe dabeş kirin. Ew dabeşkirina wê demê heta niha jî xwîna miletîn vê herêmê dirije û ji ber wê guhnedana bi daxwazên wan, herdem pirsgirêk û kîz derdi Kevin.

Piştî ìmzekirina Peymana Lozanê, Tîrkiye, Iraq û Sûriye bi hemû hêzên xwe siyasetên ïkarî û çewsandinê li hember gelê Kurdistanê peyrew kirin. Teví ku xalêni 39 û 41 ên wê peymanê mafê perwerdeya ziman û parastina kultura Kurdî pesend dike, lê ti carî ev xal li ber çavan nehatin girtin û li hember gelê Kurdistanê siyaseta paktawiya nijadî girtin ber. **Nerîna Azad**

Parêzgerê Şîrnexê: Li Çiyayê Gabarê bîra petrolê derket

Parêzgerê Şîrnexê Osman Bilgin ragihand ku li Şîrnexê li Çiyayê Gabarê pişti xebata lêgerîna petrolê bîreka petrolê ya din dîtine. Bilgin di çarçoveya Tûrnûwa Tenîsê ya navdewlefe ya Cûdî CUP û de, axaftina xwe bi rojnemavanan re kir. Bilgin weha got: "Wê di sehayê de, di rojên pêşîya me de wê di 4 bîrên din de jî xebat bêkirin. Lê li seha Esma Çevik û seha me ya dinê de li devera Akçayê de xebat dewam dike. Li wê derê 21 bîr hat vedan. Artezyene yanî di bîra avê de petrola zêde derkekiye. Ew jî kîfa me tîne. Ji ber bîr nûye, em nikarin miqdarî petrola rojane bidin. Lê dikarim bêjim ji bîrên heyî 10 car zêdetir petrola wê heye.

Seha Esma Çevik xwedîyê 200 milyon varêlê û ya Aybûke Yalçın xwedîyê 1 milyar varêlê ye. Li Şîrnexê di 8 sehayen de

xebat dewam dike. Li gor texmînên me li Besta û Katoyê wê ji yên heyî zêdetir petrol derê." **peyamakurd.com**

Mesrûr Barzanî: Em li ser piştgirîkirina cotkarên Kurdistanê berdewam in

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî radighîne, ew li ser piştgirîkirina cotkarên Kurdistanê berdewam in.

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ûro 27ê Gulana 2023an li hejmara xwe ya tora civakî "Twitter" nivîsî: "Em piştgirîya cotkarên Kurdistanê berdewam in, bi avakirina bendavan, anîna teknolojiya nû û peydakirina bazaran ji bo berhemên wan."

Rêveberê Giştî yê Bazirganî li Wezareta Bazirganî û Pîşsesazî ya

Herêma Kurdistanê Newzad Şêx Kamil ûro ji K24ê re ragihand, prosuya wergirtina genimê cotkaran li sayloyen parêzgehê Herêma Kur-

rewşa cotkaran pîrsî û beşdarî di çinîna genim a vê herêmê de kir, ku hevdem e ligel proseya wergirtina genim ji cotkaran li sayloyen Herêma Kurdistanê.

Di hevdîtinekê de li gel hijmareke kolberên deverê, Serokwezîr Mesrûr Barzanî tekez li ser wê yekê kir ku Hikûmeta Herêma Kurdistanê dê hemû hewlêne xwe bide ku zêdetir giringiyê bi sektora çandiniyê û bazarkirina berhemên cotkarên Kurdistanê bide, da ku xema saxkirina berhemên xwe nebin. Herwiha Serokwezîr Mesrûr Barzanî amaje bi wê yekê jî kir ku ew guhertinê ku di pişka Herêma Kurdistanê ji bûdcaya federalî de hatine kirin, nepakî, zulm û plangêriye li dijî Herêma Kurdistanê tê kirin, lê belê emê bi her awayî rûbirûye vê plangêriye bibin û rônedin ku bi ser bikeve.

Serokwezîr got jî, tiştê ku mixabiniyê ye, ew destê navxweyî ye ku di vê plangîriyê de beşdar in. Ya xerabtir jî, kêmkirina desthilatê Herêma Kurdistanê, wek destkeftiyekê bo xwe weke bibin. Lê em ji we re piştarst dikin ku ev hewldaneke nezok e û bi ser nakeve.

Nerina Azad

distanê dest pê kiriye.

Her ûro jî Serokwezîr Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ûro 27ê Gulana 2023an serdana deşta Ziraretî ya li parêzgeha Hewlêre kir û beşdarî di çinîna genim de kir.

Li gorî daxuyaniyeke Hikûmeta Herêma Kurdistanê, Serokwezîr Mesrûr Barzanî ûro serdana deşta Ziraretî ya li parêzgeha Hewlêre kir û

peyamekê di vê derheqê de dayezanîn: "Azadkirina terorîst Esedullah Esedî li Bilîkê li hember azadkirina yek ji hevwelatiyê Bilîkî ku ji aliyê rejîmê ve bi dîl hatibû girtin, sedemê dilgiraniya me ye. Ev terorîste ji aliyê dadgeheke bêalî li Bilîkê bi tawana terorîzmê hatibû mehkûmkirin. Ev kir-yare wek ciraya kesk ji rejîmê re ye da ku hem çalakvanêni siyasi li deriveyê welat ji nav bibe û hem jî kîyarê terorîstî encam bide. Rêzdar Mistefa Hicrî dibêje: "Hizba me yek ji qurbanîyê terora dewleta rejîma Îranê li derveyê welat e". Rêzdar "Hicrî" di dawiyê de gotiye: "Ev karê hikûmeta Bilîkê, careke din ev yeka anî bîra me ku mafê mirovî dikare bibe qurbanîya lihevhatînêni siyasi, heta li welatek demokrat li Ewropayê wekî Bilîkê. [kurdistanimedia.com](#)

Temellî: Dema guhertinê ye, teqez em biçin dengê xwe bidin

Rêzdar "Mistefa Hicrî", Berpirsê Navenda Birêveberiya Giştî ya PDKî, di peyamekê de berdana terorîst "Esedullah Esedî" ji aliyê welatê

Bilîkê ve şermezar kir û ragihand, ev

kiryare wekî ciraya kesk e ji rejîmê re ji bo encamdana kiryarêni terorîstî û jinavbirina çalakvanêni siyasi li deriveyê welat. Rêzdar "Mistefa Hicrî" bi weşana

welatî beşdar bûn. Govend li berstranan hat girtin.

Parlamenteerê Partiya Çepêni Kesî Sezaî Temellî bi gel re axivî, diyar kir ku ji bo azadî û demokrasî were vî welatî ew têdikoşin û wiha got: "Çi dikin bila bikin wê ev gel têbikoşê û li ber xwe bide. Bi dek û dolabêni cur bi cur hilbijartînêni 14'ê Gulanê kar kir. Em ê hesabê wê jî bixwazin. Lê negihîştin armanca xwe ya bingehîn. Vî gelî çawa di tûra pêşîn de nehiştibe, wê sibehê jî ber li pergala faşîst û yekperest bigire. Kesên deng nedane, divê eseh biçin dengê xwe bidin." Temellî, destnîşan kir ku hesabê komkuji û zîlma li gel hatiye kirin wê sibehê di sindoqan de were pirsîn û axavtina xwe bi wiha qedand: "Niha dema guhertinê ye. Kî neçe ser sindoqê wê bibe şirîkê vê zilm û xerabiyê. Ji bîr nekin qedera vê axê û Rojhilata Navîn di destêne we de ye. Em ê qedera vî welatê xweş û Rojhilata Navîn bi hev re biguherînin." [anfkurdi.com](#)

Parlamenteerê Partiya Çepêni Kesî Sezaî Temellî ku li Stenbolê bi gel re axivî, got: "Niha dema guhert-

mariyê de li Qada Komarê civîna gel li dar xist. Di civînê de dirûşmeyen "Heq, hiqûq, edalet", "Em ê bi yek-

inê ye. Kî ku neçe dengê xwe nede wê bibê şirkîkê vê zilm û xerabiyê."

Rêxistina Partiya Çepêni Kesî Arnavûtkoyê, di çarçoveya xebatêni tûra duyemîn a hilbijartina Serokko-

bûnê bi ser bikevin", "Bijî berxwedana zindanan" û "Jin, jiyan, azadî" hatin berzkirin, rêveberêni partiyê, parlamenteerê Partiya Çepêni Kesî ê Mûşê Sezaî Temellî û gelek

25-31 May, Gûlan sal 2023

Serokwezîr Mesrûr Barzanî: Rêkeftina me ya ligel Serokwezîrê Iraqê ji bo hevahengiya Hewlêr û Bexdayê bingeh e

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ragihand, ew rêkeftina ku ligel Serokwezîrê Iraqê kirine, ji bo hevahengiya

Hewlêr û Bexdayê bingeh e, divê hemû alî rîz lê bigrin.

Serokwezîr Mesrûr Barzanî peyamekê li ser Twitterê belav kir û ragihand: "Grûpeke Lijneya Darayî ya Parlamentoya Iraqê çend guherîn xistine projeyasaya budgeya federal, ku li hember wê rêkeftinê binpêkirin e ku me beriya niha ligel Serokwezîr Mihemed Siya Sûdanî û hikûmeta wî kiriye."

Di peyama xwe de Serokwezîr Mesrûr Barzanî amaje bi wê yekê jî kiriye ku ew rêkeftin ji bo hevahengiya Hewlêr û Bexdayê bingeh e, divê hemû alî rîz lê bigrin. Roja 25ê Gulana 2023an, Lijneya Darayî ya Parlamentoya Iraqê di civîna xwe ya herî dawî de li ser gotûbêkirin û amadekirina herî dawî ya reşnîsa projeyasaya budgeyê bo dengdana li nav hola parlamentoye, bi çend guherînan ve herdu maddeyên 13 û 14 yên projeyasayê pesend kir ku bi dahata petrol û heqîn darayî yên Herêma Kurdistanê ve girêdayî ne.

Nerina Azad

Eniya Tirkmenî: Divê em li ser dosyayê neteweyî û çarenûsî li hev bikin

Serokê fireksiyona Eniya Tirkmenî li Parlamentoya Kurdistanê tekezî li ser wê yekê kir ku pêwîste dosyayê niştimanî û çarenivîsî bi rêkeftina di navbera aliyan siyasi de derbas bibin ne wek roja 22.5.2023.

Serokê fireksiyona Eniya Tirkmenî li Parlamentoya Kurdistanê Hîmdad Selah Bîlal di daxuyaniyeke taybet de ji PUKMEDIA re ragihand: Em di eniya Tirkmenî de li Parlamentoya Kurdis-

tanê piştevaniya derxistina yasayê bi aliyê niştimanî bi lihevkirin û lihevkirina niştimanî dikin. Got jî: Dema me hest pê kir ku di rûniştina borî ya Parlamentoya Kurdistanê de li ser biryara aktîvkirina Komîsyona Hilbijartînî li Herêma Kurdistanê ti hevdeng nebû, me biryar da ku dengê xwe nedin vê biryare. Bi rastî jî li ser vê biryare di nav fireksiyonê parlamentoye de lihevkirine çenebû.

Ji aliyê xwe ve, şarezayê yasayî Elî Temîmî di daxuyaniyeke taybet de ji PUKMEDîye re tekez kir: Desthilatdariya taloqkirin yan paşxistina civîna Parlamentoya Kurdistanê di nav desthilatê taybet ên Seroka Parlamento Kurdistanê de ye û ew desthilat e. Got jî: Tiştîn ku piştî paşxistina rûniştina parlamentoye ji aliyê seroka Parlamentoya Kurdistanê ve tê, biryarene neqanûnî ne ku tu berçav nagirin.

Got jî: Nabe ku cîgîrê serok rûniştinê berdewam bike piştî ku ji aliyê serok ve hat paşxistin, seroka Parlementê di rûniştina doh da amade bû û biryara paşxistina wê da, lewra ew biryarene doh hatîne dayîn nerastin û binpêkirina yasayen cîbecîkare.

PUKMEDIA

Hikûmeta Herêma Kurdistanê: Em guhertinê di projeyasaya budceya Iraqê de qebûl nakin

Hikûmeta Herêma Kurdistanê li ser guhertina madeyên 13 û 14 yên pro-

ceyê ku girêdayî pişka Herêma Kurdistanê ne pesend kir û çend endamên

jeyasaya budceya Iraqê ji aliye çend endamên komîteyê ve daxuyaniyek belav kir û got, "Em bi ti awayî vê zilm û binpêkirina mafêñ gelê Kurdistanê qebûl nakin."

Komîteya Darayı ya Parlamento ya Iraqê roja Pêncsemê bi guhertina madeyên 13 û 14 ya projeyasaya bud-

Kurd ên komîteyê ji civînê derketin. Guhertinê her du madeyan ew bûn ku ji aliye endamên Şie yên komîteyê ve hatibûn pêşkeşkirin.

Hikûmeta Herêma Kurdistanê roja ïnê 26ê Gulana 2023an di daxuyaniye li ser wan guherînan de ragi-hand, ji bîli rêkeftina ku bi Hikûmeta

Mihemed Şîya Sûdanî re hatiye kirin, ew ti biryarê din qebûl nakin.

Hikûmeta Herêma Kurdistanê di wê baweriye de ye ku "ew guhertin ji aliye çend endamên Komîteya Darayı ya Parlamento ya Iraqê ve li dijî Herêma Kurdistanê hatine kirin" û dibêje, "Biryar ne destûrî ne û li dijî rêkeftina di navbera Hikûmeta Herêma Kurdistanê û Hikûmeta Federal de ne, her wiha li dijî prensipîn rêkeftina di navbera hikûmeta rêveberiya dewletê û bernameya kabîneyê de ne ku di Encûmena Nûner-an de deng li ser hate dayîn."

Dayîna müçeyan, nehîştina derxistina petrola Kerkûkê û Neynewayê, derfetdayîna parêzgehê Herêma Kurdistanê ku pişkîn xwe ji Bexdayê werbi-girin, guhertinê heri berçav ên di madeyên girêdayî pişka Herêma Kurdistanê di projeyasaya budceya Iraqê de hatine kirin, ji xeynî neçarkirina Herêma Kurdistanê bi radestkirina neftê ji bo SOMOYê ku di qada navxwe de bikar bîne û rêveberiya hevbeş a deriyen sînorî.

Nerina Azad

Bûldan û Turk: Wê gelê Kurd peyameke xurt bide zaliman

Hevseroka Giştî ya HDP'ê Pervîn Bûldan û siyasetmedarê Kurd Ahmet Turk gotin "Divê gelê Kurd peyameke xurt bide kesên ku zîmê lê dikin. Heke em neçin ser sindoqan wê faşist bi ser bikevin."

Hevseroka Giştî ya Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) Pervîn Bûldan

dan, siyasetmedarê Kurd Ahmet Turk û parlamente û herêmê di çarçoveya xebatên tûra duyemîn a hilbijartînê de li Amedê bi rûspiyîn civakê re civiyan. Bûldan, Parlamente û Partiya Çepêñ Kesk Cengiz Çandar, Sevîlay Çelenk, Mehmet Kamaç û George Aslan li Mala Şînê ya Farqîniyan a li navçeya Rezanê bi rûspiyîn civakê re hevdîtin kirin.

Di hevdîtin de ji ewil siyasetmedarê Kurd Ahmet Turk axîvî û got ku gelê Kurd xwedî rabûrdiyeke bi hezaran sala ye. Turk, axaftina xwe wiha domand: "Di van hezaran salan de gelê Kurd berdêlîn gelek gîran da. Têkoşîna azadî û wekheviyê ya gelê Kurd hêj jî didome. Tevgera siyâsi ya Kurd wê tevî her cureyîn zîlî, hîle û zextan jî tevî gelê xwe di vê têkoşîna azadî û wekheviyê de bi ser bikeve. Em di qonaxeke dîrokî de ne û em vê ji bo hilbijartînabêjin. Belê rast e em bi hilbijartîneke girîng re rû bi rû ne û me nekarî bi we re bêñ ba hev. Em dixwazin tiştîn di pêvajoya em tê re derbas bûne bi we re parve bikin.

Êris û nijadperestiya li dijî Kurdish zêde dibin. Hewce ye em Kurd jî li dijî van yekîtiya xwe ava bikin. Ji bo ku em pêşeroja xwe bi hev re ava bikin, divê mekanîzmayeke biryardayînê bê avakirin. Ji bo me ya girîng ev yekîtiye. Her çend ku em iro bîbîn 'em partiya Tirkîyê ne' jî, ew dîsa jî me weke partiyeke Kurd dibîn. Em bi vê serbilind in. Em, ji bo wekheviyê têdikoşin. Gelê Kurd û mazlûm dixwazin bi awayekî adilane û azad bijîn. Ji ciwanan heta her kesî, em dixwazin di vê hilbijartîna girîng de jî wêneyekî yekîtiye derkeve holê. Belê,

doqan û wiha dirêjî da axaftina xwe: "Heke li dijî feraseteke ku dixwaze destkeftiyê gelê Kurd ji holê rake em nekarin yekîtiya xwe ava bikin, wê bêstîqrarî bidome. Banga min ji bo temamiya gelê me ye; heke em nekarin yekîtiya xwe ava bikin, wê bi karesatekê re rû bi rû bimîn. Em dixwazin gelê me vê rastiyê bîbîne. Em ê sibe biçin ser sindoqê û dengê xwe bidin. Di demêñ dawî de li ser neteweperestiyê nîqaş hene û ev yek jî di serê gelê me de fikaran çedike. Hewce naake em bikevin nava fikaran û divê em xwedî li dengê xwe derkevin. Nexwe em ê jî bibin parçeyeke çerxa faşîzmê. Bi salan di çarçoveya politîkayê dijminatiyê de hewl dan bi rîya zext, destgîrîn û girtinan serî bi gelê me bidin tewandin. Lî nekarîn bi ser kevin. Kurdan serî netewand û têkoşîna xwe domand. Divê em peyama vê careke din bidin û ew jî vê peyamê baş bîxwîniñ."

Hevseroka Giştî ya HDP'ê Pervîn Bûldan jî rojek beriya hilbijartînê hevdîtina bi rûspiyîn civakê re peyameke girîng e û wiha got: "Ev hilbijartîn weke 'guherîna qederê' têñ pênasîkirin û divê her kes dengê xwe bide. Her çend ku encamîn me dixwestin pêk nehatîn jî; divê rîjeya dengê me biçûk jî neyê dîtin. Em bi navê Partiya Çepêñ Kesk ketin hilbijartînê û me dît bê ka danasîna wê çiqas zehmet bû. AKP-MHP'ê hewl dan me li derveyî siyasetê bihêlin û li dijî doza girtinê û 'Doza Kompasê ya Kobanê', tercîheke girîng bû. Me ji zext û astengkirinê di vê pêvajoye de dît ku AKP-MHP hewl dan siyasetê Kurd li derveyî hevkîsheya siyasetê bihêlin. Lî me destûr nedâ vî

tiştî.

Em bi Partiya Çepêñ Kesk ketin hilbijartîn û ev jî hemleyeke mezin bû. Vê hemleye em dan zorê lê gelê me bê vebi-jêrk nehîşt. Encamîn me bi dest xistin qet dilî me rehet nekir û em di ferqa vê de ne. Heke derfetan destûr bida, rîjeya dengê me derdora ji sedî 15 bû. Hedefa me ew bû ku 100 parlamente û bishînîn meclisê. Lî hilbijartîn di rewşike demokratîk de pêk nehat. Tifaqa Cumhur hemû derfetân dewletê bi kar anîn û hewl da bi hemû rîbâzan xebatên hilbijartînê yên partiyê muxalîf asteng bikin. Tevî vê yekê jî me bênavber li ber xwe da û em têkoşîyan.

Tûray duyemîn a hilbijartîna serokkomariyê firsendeke dîrokî ye. Me firsenda ewil baş bi kar neanî lê tercîha me ya di tûra duyemîn de wê bibe tercîha diyarkirina qederê. Em ê sibe ji du kesan yekî hilbijîrin. Divê ev tercîh li dijî zîlî û zextê AKP'ê yên 21 salan were kirin. Tercîha me dê li dijî feraseta qeyûman, bêhiqûqi, neheqû û girtina bi hezaran mirovan be.

Em idia nakin ku heke serokkomar biguhere wê di nava du rojan de pirsgirêkîn me bêñ çareserkirin. Em jî dizanîn ku pirsgirêkîn Kurd di nava çendek mehan de çareser nabe. Lî ji bo çareserkirina bi rîyên demokratîk, ji bo ku em bikarin rîyeke nû, jiyanekî nû û qadeke nû ya têkoşînê ava bikin wê derfetek be. Mimkin nîne ku em Erdogan tercîh bikin. Ji ber zîlî, zext, inkar û derhiqûqiyan heta niha kirine, Erdogan wê ji bo Kurdan bibe dest-pêka karesateke nû.

Em neçar in ku di navbera ronahî û tarîtyê, demokrasî û faşîzmê û di navbera aşî û şer de tercîheke girîng bikin. Li dijî avadanyeke ku hemû çavkaniyê vî welatî ji polîtîkayê şer, alîgîrîn xwe û çeteyan re xerc dike re em ê tercîha xwe ji bo ronahî, aşî, aramî û demokrasîyê bikin. Di wê baweriye de me ku xelkê Amedê ji bo pirsgirêkîn xwe çareserîyê dixwaze û dixwaze pirsgirêkîn Kurd bi rîyên demokratîk were çareserkirin. Naxwaze qeyûm li şaredariyê bê tayînîrin. Divê li her devera Tirkîyê her kes bi vê peyam û ferasetê biçin ser sindoqan. Em dengê xwe bidin, xwedî li sindoqê û derkevin û îspat bikin ku em naxwazin Erdogan weke serokê vî welatî bîbîn. Ev yek bi destê me ye. Heke em bi vê feraset û berpirsyartîyê biçin ser sindoqê dê serkeftin a me be. Dê destkefti ya me be.

anfkurdi.com

25-31 May, Gûlan sal 2023

Demîrtash: Sibe ne dawiya dinyayê ye, lê dibe ku dawiya demokrasî û aboriyê be

Hevserokê Giştî yê HDP'ê yê berê Selahattîn Demîrtash ku li Girtîgeha Tîpa F a Edîrneyê girtî ye, ji Kemal Kılıçdaroğlu re deng xwest.

Selahattin Demîrtash li ser hesabê xwe yê Twitterê derbarê tûra duyemîn a Serokomariyê ya ku sibî tê kirin de peyamîn wiha dan:

"Sibe ne dawiya dinyayê ye, lê dibe ku dawiya demokrasî û aboriyê be.

Sibe ne roja qiyametê ye, lê dibe ku hilbijartina dawî be.

Em soza aşî û bextewariyê didin Tirkîyê; Em destê biratiyê dirêj dîkin. Birayê min vî destî li hewa nehîlin. Dengê xwe bidin Kılıçdaroğlu, bila Tirkîyê bêhna xwe bistîne."

PeyamaKurd

Akin: Em ê nehîlin ku faşîzm bi ser bikeve

Hevberdevkê Partiya Çepêñ Kesk İbrahîm Akin wiha got: "Em ê nehîlin ku faşîzm bi ser bikeve, em ê ji bo hilweşandina yekzilamî dengê xwe bidin."

Hevberdevkê Partiya Çepêñ Kesk û Parlamenterê İzmîrê İbrahîm Akin têkildarî hilbijartînê serokkomariyê yên 28'ê Gulanê ji ANF'ê re axivî.

Akin anî ziman ku AKP-MHP'ê hemû derfetân dewletê û burokrasîyê bi kar anî û ket hilbijartînê 14'ê Gulanê û got ku li daraz û hêzîn dewletê her cure zext li hemberî Partiya Çepêñ Kesk pêk anî û bi taybetî li Kurdistanê ewlehiya hilbijartînê û sindoqan hat tunekirin. Akin diyar kir ku di sedsala duyemîn de ji bo avakirina rejîmek demokratîk wezîfeyen mezin dikevin ser milê wan û got: "Weke Tifaqa Ked û Azadiyê me têkildarî hilbijartînê Serokkomariyê ji bo şandina rejîma Erdogan bîrarek stratejîk da. Me pêdivîya vê bîrara xwe bi cih anî. Hilbijîren Partiya Çepêñ Kesk ji ev bîrara stratejîk ecibandîn û xwedî lê derkevin. İradeya hilbijîren Partiya Çepêñ Kesk nehişt ku Erdogan di tûra yekem de were hilbijartîn." Akin destîşan kir ku hilbijartînê tûra 2'emin veg-uheriye referandûmê û wiha pêde çû: "Ji destpêka vê pêvajoya hilbijartînê û vir ve em şûna ku li ser navan nîqaş bikin, her tim me bal kişandiye ser hêmanan û niha jî em di heman noqteyê de ne. Yan em ê li gel demokrasî, aşî, xwişk û biratî, wekhevî û edaletê cihê xwe bigirin, yan jî em ê li dijberî van rawestin. Hilbijartînê 28'ê Gulanê ji bo hiqûq û edaletê girîng e. Di 28'ê Gulanê de em biçin ser sindoqan û ji bo hilweşandina desthilatdariya faşîst û diktator, em nehîlin ku faşîzm bi ser bikeve."

Akin bang li hilbijîren kir ku biçin ser sindoqan û ev tişt got: "Em ê biçin ser sindoqan û em ê encamî diyar bikin. Me caran din ser xist û em ê carek din jî bi ser bixin. Em di tûra yekem de li pêşîya Erdogan bûn asteng û di 14'ê Gulanê de me faşîzm sekinand. Em di 28'ê Gulanê de ji bo têkçûna faşîzmê, dengê xwe bidin. Em dizanîn ku wê bi hilbijartînê re her tişt neyê guhertin. Lî ji bo guhertina gelek tiştan, divê dest-pêka hin tişt bîn guhertin. Di 28'ê Gulanê de weke pêvajoya guhertina gelek tiştan, em ê ji bo hilweşandina yekzilamî dengê xwe bidin. Em dixwazin ku gelê me biçin ser sindoqan û ji bo hilweşandina yekzilamî dengê xwe bidin. Em ê destpêka faşîzma desthilatdariya rawestînin û piştre bi rengeki hîn xurtir têkoşîna xwe ya demokrasîyê bidomînîn."

anfkurdi.com

Иран опроверг решение о сокращении экспорта газа в Ирак

26 мая министр иностранных дел Ирана сообщил своему иракскому коллеге, что сокращение экспорта газа в Ирак является техническим вопросом, и согласно заявлению министерства иностранных дел Ирака, решение о каких-либо сокращениях принято не было.

Обсуждение между министром иностранных дел Ирака Фуадом Хусейном и министром иностранных дел Ирана Хосейном Амир-Абдуллахианом состоялось во время телефонного разговора, в ходе которого Хусейн выразил обеспокоенность по поводу недавнего сокращения экспорта газа из Ирана. Он подчеркнул неблагоприятное воздействие, которое оно оказало на производство электроэнергии, и последующие последствия для повседневной жизни в Ираке. В ответ на этот вопрос иракская делегация во главе с министром энергетики на следующей неделе отправится в Иран для дальнейшего рассмотрения этого вопроса. Как сообщили во вторник иракские государственные СМИ, к тому времени импорт газа уже сократился на 20 млн кубометров.

Ирак зависит от импорта от 50 до 70 миллионов кубических метров газа, что составляет значительную часть его энергоснабжения, особенно в жаркие летние месяцы, когда температура поднимается выше 50 градусов по Цельсию и резко возрастает спрос на электроэнергию. Однако Ирак сталкивается с проблемами при оплате этого импорта из-за его значительной непогашенной задолженности перед Ираном, которая, по словам иракских официальных лиц, составляет примерно 11 миллиардов долларов. Трудности с платежами усугубляются санкциями США в отношении Ирана, которые налагают ограничения на долларовые операции и еще больше препятствуют способности Ирака выполнять свои финансовые обязательства.

Хотя Иран ранее сокращал поставки газа в ответ на давний спор о выплате долга, обе страны активно ищут альтернативные решения для погашения части непогашенной задолженности. Во время телефонного разговора в пятницу Амир-Абдуллахиан выразил благодарность Ираку за его усилия в решении вопроса финансовых переводов с Вашингтоном, говорится в заявлении МИД Ирака. [kurdistan.ru](#)

Десятки человек госпитализированы в Киркуке из-за пыльной бури

По меньшей мере 188 человек обратились в больницы иракского города Киркук со из-за респираторных заболеваний, вызванных сильной пыльной бурей. Буря, обрушившаяся на город, вызвала проблемы с видимостью и затрудненное дыхание у жителей. Об этом 26 мая сообщил представитель департамента здравоохранения Киркука.

В Ираке много обширных пустынь, которые вызывают частые пыльные бури, охватывающие жилые районы по всей стране. Даже горный Курдистан испытывает их воздействие. Бури могут быть настолько сильными, что создают ограничение видимости, из-за чего закрываются аэропорты. Частота бурь увеличивается во время засух, с которыми все чаще сталкивается страна. [kurdistan.ru](#)

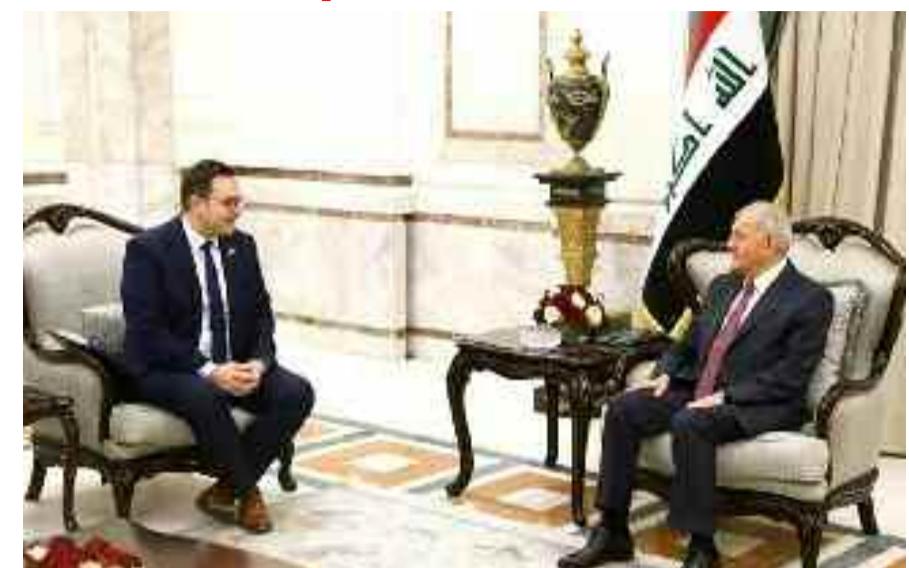
Президент Ирака и глава МИД Чехии обсудили углубление торговых отношений

Президент Ирака Латиф Рашид 25 мая принял министра иностранных дел Чешской Республики Яна Липавски, чтобы обсудить вопросы, представляющие взаимный интерес, в том числе обоюдное желание углубить двусторонние торговые и инвестиционные отношения.

Иракский лидер выразил надежду на то, что "чешские компании смогут внести свой вклад в важные инвестиционные проекты в Ираке и сотрудничать в этом отношении с иракскими компаниями".

Ирак искренне желает дальнейшего расширения и углубления торговых и инвестиционных отношений", сказал он.

Со своей стороны, министр Липавский сообщил, что рад посетить Ирак и встретиться с президентом Рашидом, добавив, что его страна приветствует текущие события, происходящие в Ираке, а

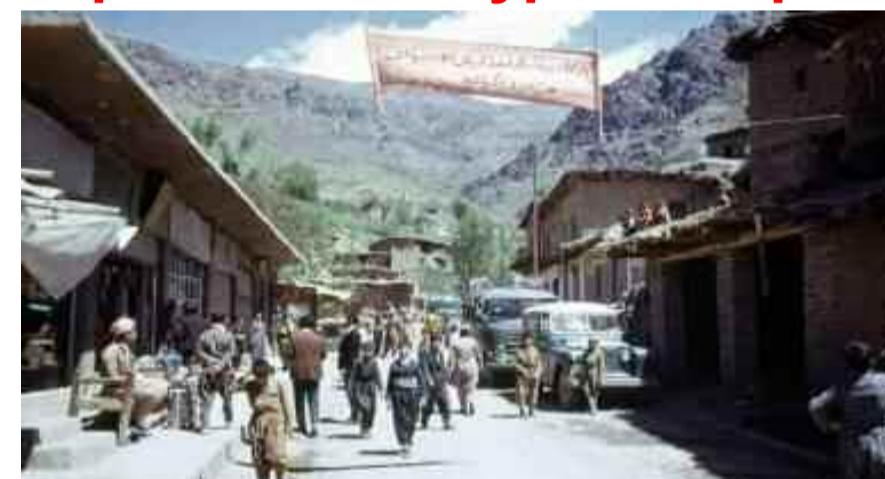

также подчеркнув готовность чешских компаний инвестировать в Ирак. В последние годы Багдад активизировал свои усилия по укреплению своих дипломатических связей с внешним миром и углублению торговых и инвестиционных отношений с крупными

региональными и международными экономиками. В настоящее время страна находится в лучшем положении для торговли и инвестиций из-за улучшения ситуации с безопасностью и стремится привлечь больше иностранных инвестиций.

[kurdistan.ru](#)

Барзани: Гуланская революция свидетельствует о решимости курдов бороться за свободу

Курдский лидер Масуд Барзани, президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК), в своем заявлении в четверг, 25 мая, отметил 47-ю годовщину начала Гуланской революции, которую он характеризовал как важную веху в курдской борьбе за свободу.

"Гуланская революция стала поворотным моментом в освободительном движении Курдистана. Она несла и передала послание о том, что воля к революции и ее продолжению жива в сердцах народа Курдистана, несмотря на

заговоры, угрозы, силу врагов и другие большие препятствия", — написал он.

"В связи с этим священным событием я подчеркиваю, что интересы Курдистана превыше всех других интересов. Я надеюсь, что политические партии Курдистана смогут решить свои политические споры в духе патриотизма и братства".

Вчера в Курдистане отметили 47-ю годовщину начала Революции Гулан, которая объединила курдов из всех слоев общества в

борьбе против систематического угнетения и преследований во время правления режима Саддама Хусейна.

В деревне Галала района Баллакаяты провинции Эрбиль, где во время революции находилось руководство основных курдских политических партий и движений, вчера собрались представители общественности, правительственные и партийные чиновники, чтобы почтить память и наследие курдских героев.

Революция стала второй главой курдской борьбы за свободу и неотъемлемое право на самопределение в 20 веке в Ираке. Она была вдохновлена провалом переговоров о курдской автономии и последующим выступлением Ирака против курдских сил пешмерга в 1974–1975 годах. Она возродила революционный дух среди курдов, выступавших против жестокости баасистского режима Саддама Хусейна. Она символизирует непоколебимую решимость курдов отказаться от жизни в страхе.

[kurdistan.ru](#)

Провинция Дохук празднует свое 54-летие

27 мая провинция Дохук отметила свою 54-ю годовщину праздничным карнавалом, в котором приняли участие представители различных общин и этнических групп. Яркое мероприятие прошло в парке Навруз в центре города Дохук.

Дохук, расположенный в западной части Иракского Курдистана, официально стал провинцией в 1969 году. До этого он входил в состав более крупной провинции Мосул. Объявление Дохука провинцией сыграло решающую роль в формировании его самобытности, укреплении местного самоуправления и содействии мирному сосуществованию его общин.

Дохук известен своим живопис-

ными горными ландшафтами, которые привлекают туристов из Ирака и из-за рубежа.

Премьер-министр Курдистана Масрур Барзани поздравил Дохук

в своем заявлении в Твиттере, выразив благодарность жителям провинции, и подчеркнув их гостеприимство, патриотизм и толерантность.

[kurdistan.ru](#)

ДПК заявляет о своей приверженности честным выборам для мирной передачи власти

Согласно заявлению, опубликованному "Демократической партией Курдистана" (ДПК), она подтверждает свою приверженность поддержке демократического процесса и обеспечению мирной передачи власти посредством свободных и справедливых выборов.

Как подчеркивается в заявлении, позиция ДПК уходит корнями в речь, произнесенную президентом партии Масудом Барзани в 1991 году, когда он призвал к у становлению верховенства закона, свободным выборам и переходу от революционной легитимности к легитимности правовой.

Стремясь провести выборы в 2023 году, политбюро ДПК объявило о своем согласии внести поправки в закон о выборах, взяв за основу иракскую статистику. Несмотря на неоднократные попытки провести внеочередную сессию и внести поправки в закон о выборах, некоторые партии продемонстрировали отсутствие намерения серьезного участия.

ДПК ведет постоянные переговоры с другими политическими партиями, а также с иностранными посланниками, подчеркивая необходимость того, чтобы спикер парламента созвал заседание для решения вопросов, связанных с выборами. Партия также заявила о своей приверженности обес-

печению представительства всех общин в парламенте, выступая за то, чтобы полномочия по принятию решений относительно мест общин меньшинств принадлежали их соответствующим представителям. Согласно отчету Миссии Организации Объединенных Наций по содействию Ираку (МООНСИ), 95% общин выступают за единый избирательный округ для избрания своих представителей в Курдистане. ДПК провела встречи с представителями сообщества, пообещав уважать их решения и поддержать предложения по изменению в избирательном процессе. Президент Курдистана Нечирван Барзани и премьер-министр Масур Барзани (вице-президенты ДПК), издали указы о назначении и изложении требований к шестой сессии парламента Курдистана.

Избирательный отдел партии

активно взаимодействовал с должностными лицами и экспертами по выборам, подчеркивая их приверженность проведению выборов в 2023 году и обеспечению справедливого распределения мест между провинциями.

Поскольку до выборов, назначенных на 18 ноября 2023 года, осталось менее шести месяцев, ДПК призывает все стороны предпринять практические шаги для их успешного проведения. Она призывает парламент Курдистана выполнить свой юридический долг, внеся поправки в закон о выборах, и призвать представителей стран и МООНСИ к сотрудничеству в этом процессе. Партия также обращается к политическим партиям и парламентским фракциям с призывом поддержать и помочь в проведении демократических и прозрачных выборов.

ДПК выразила признательность за усилия своей парламентской фракции, президенту и другим фракциям, которые 22 мая проголосовали за возобновление деятельности Высшей Независимой Избирательной комиссии. Партия поручила своей парламентской фракции продолжать выполнять свои обязанности в координации с другими фракциями в парламенте для обеспечения успешного избирательного процесса.

[kurdistan.ru](#)

25-31 May, Gulan sal 2023

Премьер-министр Барзани и мэр Нэшвилла обсудили аспекты сотрудничества

Премьер-министр Иракского Курдистана Масур Барзани 23 мая принял мэра Нэшвилла Джона Купера и сопровождающую его делегацию для изучения путей укрепления отношений между Курдистаном и США.

Стороны обсудили назначение Эрбилья и столицы штата Теннесси городами-побратимами, подчеркнув важность развития отношений между двумя городами, в частности, в сфере образования и культуры.

Делегаты Нэшвилла выразили свое удовлетворение пребыванием в Курдистане и готовность осуществить несколько совместных проектов в городе Эрбиль, который все больше привлекает внимание международного сообщества из-за его безопасности и стабильности.

[kurdistan.ru](#)

Посол ООН призывает политические партии Курдистана решить свои споры

Специальный представитель Генерального секретаря Организации Объединенных Наций по Ираку Жанин Хенис-Пласшерт вновь при-

звала все политические партии Иракского Курдистана объединиться и преодолеть свои разногласия.

"Непрекращающаяся политическая борьба в Иракском Курдистане очень тревожит. Мы еще раз призываем все стороны работать в интересах всех народов и как можно скорее найти точки соприкосновения по нерешенным вопросам выборов", — сказано в заявлении Хенис-Пласшерт, которое цитирует Миссия ООН по содействию Ираку (МООНСИ) в Twitter.

В минувший понедельник парламент Курдистана проголосовал за продление мандата избирательной комиссии. Это решение было принято с намерением облегчить подготовку комиссии к предстоящему парламентскому голосованию. Спикер парламента Реваз Файик, член партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК), и депутаты-члены ПСК бойкотировали сессию и предприняли безуспешную попытку воспрепятствовать процессу голосования.

Хенис-Пласшерт в своем заявлении подчеркнула настоятельную необходимость своевременного проведения выборов в Курдистане и отметила, что "своевременные, заслуживающие доверия выборы являются необходимым условием демократии".

[kurdistan.ru](#)

Ирак и Чехия укрепляют двусторонние связи

Министр иностранных дел Ирака Фуад Хусейн 25 мая провел переговоры со своим чешским коллегой об

инвестиционной, образовательной и экономической областях сотрудничества между двумя странами. Они отметили стремление развивать отно-

шения в этих сферах. "Отношения между Ираком и Чехией прошли различные этапы", — сказал Фуад Хусейн во время совместной пресс-конференции с министром иностранных дел Чехии, как сообщает "Iraqi News Agency" (INA). Хусейн добавил, что "экономические и торговые отношения были в центре обсуждения", и они также "обсудили поддержку чешских компаний и их участие в построении иракской экономики, а также учебные стипендии в Чешской Республике". Также обсуждалась ведущая роль Ирака в регионе, ситуация в Сирии и

возвращение Дамаска в Лигу арабских государств".

"Мы с нетерпением ждем открытия совместной с Ираком бизнес-конференции", — сказал чешский министр Ян Липавски, признав при этом "роль Ирака в содействии управлению отношениями на Ближнем Востоке". Во время своего трехдневного визита на Ближний Восток Липавски посетил Саудовскую Аравию и Ирак, где встретился с высшими должностными лицами обеих стран в сопровождении представителей 15 чешских промышленных компаний.

[kurdistan.ru](#)

В Курдистане строят третью по величине плотину региона

В Эрбите продолжается строительство плотины Гома-Спан, которая станет крупнейшей в этой провинции и третьей по величине в Иракском Курдистане после плотин Дукан и Дарбандихан. После завершения строительства плотина Гома-Спан будет иметь резервуар емкостью 115 миллионов кубометров, что сыграет решающую роль в сохранении воды, повышении уровня подземных вод, борьбе с засухой и обеспечении чистой водой провинции Эрбиль. Кроме того, ожидается, что плотина будет способствовать развитию местного туристического сектора. В эксклюзивном интервью департаменту СМИ и информации Регионального правительства Курдистана (КРГ) Абдулла Хамад Гарди, менеджер компании, ответственной за строительство плотины, рассказал о ходе строительства и бюджете проекта. "Бюджет этой плотины протяжен-

ностью 512 метров и высотой 70 метров составляет примерно 95 миллиардов иракских динаров", — сказал Гарди, отметив, что строительство плотины уже завершено на 50%. По словам Гарди, с обширной площадью 6 125 000 квадратных метров плотина Гома Спан станет третьей по величине плотиной в Курдистане. Примечательно, что этот проект знаменует собой

важную веху для всего Ирака, так как впервые при строительстве плотины используется армированный цементный бетон (RCC). Ожидается, что новая плотина принесет курдскому региону многочисленные выгоды, обеспечив стабильное водоснабжение, поддержав сельскохозяйственную деятельность и способствуя росту местной экономики.

[kurdistan.ru](#)

ДИПЛОМАТ

№ 20 (532) 25 - 31 май 2023-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Члены королевской семьи Великобритании прибыли в Курдистан

23 мая в Эрбиле премьер-министр Иракского Курдистана Масрур Барзани

целом, в том числе императив защиты прав женщин и детей", — сообщил курдский

принял Ее Королевское Высочество принцессу Софи, герцогиню Эдинбургскую, и принца Эдуарда, герцога Эдинбургского, с которыми обсудил вопрос продвижения прав женщин и детей.

"Мы подчеркнули необходимость развития культуры уважения прав человека в

лидер после встречи, на которой также присутствовали посол Великобритании в Ираке Марк Брайсон Ричардсон и Генеральный консул Великобритании в Эрбile Рози Кейв.

Мы также подтвердили приверженность Регионального правительства Курдистана (КРГ) продвижению

принципов гендерного равенства и противодействию всем формам насилия и дискриминации в отношении женщин".

Стороны также обсудили культуру мирного сосуществования различных религиозных и этнических групп в Курдистане, а также необходимость расширения доступа к образованию для женщин и детей.

Премьер-министр выразил благодарность британскому правительству за его постоянную поддержку Курдистану в борьбе с угрозой терроризма.

Ее Королевское Высочество находится с официальным визитом в Курдистане, чтобы продвигать права женщин и детей, в частности, езидского происхождения, которые продолжают страдать от последствий жестокого правления террористической группировки "Исламское государство" (ИГ) в Синджаре. kurdistan.ru

Министерство Ирака опровергло информацию о соглашении с Saudi Aramco

Министерство нефти Ирака опровергло информацию о том, что с национальной нефтяной компанией Саудовской Аравии Saudi Aramco было заключено соглашение о разработке гигантского газового месторождения Аккас на севере республики. Саудовский нефтяной гигант изучает механизмы сотрудничества.

На переговорах с Министерством энергетики Саудовской Аравии иракская сторона "пригласила саудовские компании инвестировать в нефтегазовый сектор" республики. Saudi Aramco, в частности, предложили "инвестировать и участвовать в разработке" месторождения Аккас, расположенного в провинции

Анбар на севере арабской республики. По информации ТАСС соглашение о разработке месторождения заключено не было и пока рассматриваются механизмы сотрудничества. Напомним, что ранее Министерство нефти Ирака сообщило, что в ходе заседания координационного совета двух стран заместитель премьер-министра и министр нефти республики Хайян Абдель Гани объявил о достижении соглашения с "братьями из королевства о том, что Saudi Aramco будет инвестировать и разрабатывать газовое месторождение Аккас в провинции Анбар". Указывалось, что целью инвестиций в месторождение является увеличение про-

изводственных мощностей до 400 млн куб. м в сутки.

В 2011 году южнокорейская газовая компания Kogas подписала контракт с правительством Ирака на разработку месторождения Аккас. Однако проект южнокорейской компании стоимостью \$5,8 млрд был приостановлен после того, как террористическая группировка "Исламское государство" (ИГ, запрещена в РФ) захватила большую часть провинции Анбар в мае 2014 года. В ноябре 2017 года иракские силы отбили месторождение у боевиков, после чего Багдад приступил к переговорам с Kogas относительно возобновления работ, однако они не увенчались успехом. kurdistan.ru

ТӘSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR SÜLEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Tariyel Cəlil

Xüsusi müxbir:

Nofəl Ədalət

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakû Az1040, soqaq

S.Məhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500

Нехватка воды продолжает угрожать сельскому хозяйству Ирака

Официальные лица Ирака предупреждают об усугубляющемся водном кризисе, который, по их словам, повлияет на сельское хозяйство и снабжение питьевой водой в стране. По словам

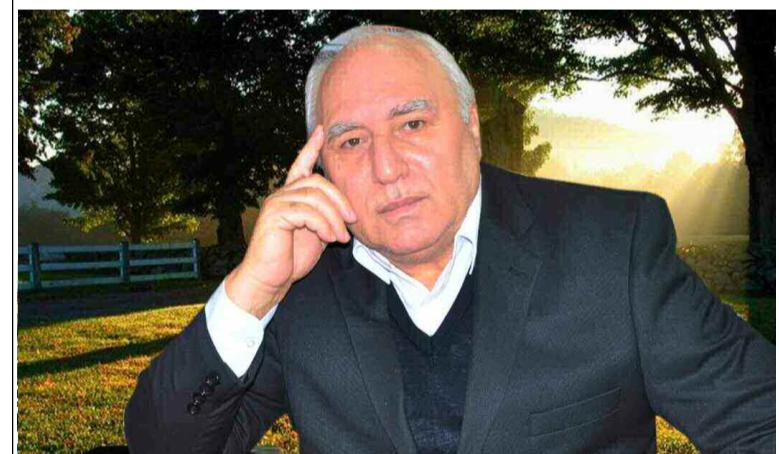
Саира аль-Джубури, депутата иракского парламентского комитета по сельскому хозяйству и водным ресурсам, соседние страны сократили приток воды в Ирак. По словам представителей местных властей, этим летом Курдистан также столкнется с нехваткой воды. Региональное правительство Курдистана (КРГ) активизировало усилия по преодолению потенциального водного кризиса путем строительства нескольких плотин и прудов для поддержки сельского хозяйства, а также развития индустрии туризма в регионе.

Доступность водных ресурсов в Ираке ограничена. В стране есть несколько водохранилищ и плотин. Ирак также получает выгоду от стока нескольких рек, таких как Евфрат и Тигр, которые берут начало в Турции, проходят через Сирию и в конечном итоге сливаются в Ираке, прежде чем достигают Персидского залива. Эти реки играют решающую роль в обеспечении водой всего региона.

Кроме того, Ирак делит водные ресурсы с соседним Ираном в порту Фао и в Персидском заливе в Басре. Водные ресурсы страны неуклонно сокращаются, что отрицательно сказывается на сельском хозяйстве, особенно в южных провинциях.

kurdistan.ru

ТӘBRIK EDİRİK!

Çox hörmətli Ədalət müəllim sizi ad gününüz münasibəi ilə Azərbaycan Kürdləri İctimai Birliyi və "Diplomat" qəzeti idarə heyəti adından təbrik edirik, Sizə həyatda can sağlığı, ailə xoşbəxtliyi, yaradıcılıq uğurları, işlərinizdə müvəfəqiyyətlər arzu edirik və Allahtəaladan sağlam aslanlar kimi 100-il ömür arzu edirik o, gün olsun ürəyi siz istəyən ailə üzvləri, qohum və dostlarla, nəvə-nəticələrlə 100-illiyinizi təmtəraqlı toy büsatla qeyd edəsiniz İnşəAllah.